

DUHOVNO ŽIVLJENJE

AÑO XV. -- NUM. 247 AGOSTO 1948

LA VIDA ESPIRITUAL

LETO XV -- ŠTEV. 247 AVGUST 1948

El presente cuadro recuerda la gloriosa Asunción de la Virgen y nos invita a no apagarnos demasiado a las cosas perecederas de este mundo para no olvidarnos de nuestra vocación eterna en el cielo donde Dios tiene preparado el premio para los que Lo aman y en El esperan.

15 avgusta je praznik Marijinega Vnebovzetja, kateri na posebno izrazit način opominja ljudi, da naj nikar ne zakopljejo srca v zemeljske skrbi in bogastva, temveč skrbimo, da si zagotovimo večno srečo. Naslovna slika je slavno delo španskega slikarja Murillo.

NUESTRA SEÑORA DE MONTE SANTO

En julio del año pasado fué secuestrado el cuadro milagroso de Nuestra Señora de Monte Santo, justo en la víspera de su solemne traslado de Goricia a Monte Santo. El propósito de la sustracción era impedir que el cuadro quedara en poder de autoridades comunistas allí reinantes. Hace pocas semanas el cuadro fué entregado al Vaticano para que allí dispongan de él.

SVETOGORSKA PODoba se je našla. V Vatikanu je bila izročena čudodelna podoba svetogorske Marije, ki je bila lani ugrabljena. Ugrabitelji so jo izročili najvišji cerkveni oblasti, da ona ukrene, kar smatra za umestno.

Kdo jo je ugrabil, ni prišlo v javnost. Vatikan pa ima do podobe posebno pravico, ker je po cerkveni postavi vsaka Marijina podoba, ki je bila slovensko kronana s papeškim dovoljenjem in tudi prejela posebne odpustke, v posebnem varstvu Svetega Očeta.

Kdaj se vrne na Sveti goro, se ne ve. V sedanji okolnosti je to malo verjetno, ker se menda govorja, da so romanja na Sveti goro iz oddaljenih krajev sploh prepovedana.

Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje srce

To resnico je povedal sam naš Gospod Jezus Kristus in jo življenje vedno potrjuje. Kdor ima svoj zaklad v denarni blagajni, ima tam tudi svoje srce in ga zato seveda kar nič ne gane stiska drugih ljudi. Kdor išče prednost življenja v potratni bahavosti, se na daleč ogne kričeči bedi ali pa jo prekrije s tanko zaveso bahave miločnine. Kdor se zakoplje v pohotno uživanje mesenosti, si zatiska oči in ušesa pred pravo resnico in dolžnostjo, da se more še naprej udajati neurejenim željam svojega izpričanega srca.

Eni in drugi se ženejo za srečo, po kateri srce hrepeli; toda zastonj hlastajo za njo, kakor zastonj žejni piše v sanjah hladilno krepčilo, ki ga v resnicici ni.

Kje je tvoj zaklad... Ni vseeno, kam človek shrani svoje dragocenosti. Treba jih je zavarovati pred tatovi in škodljivci. Treba je tudi pravceniti dragocenosti, da ne bi kdo držal v zakladnici ponarejenega denarja, potvorjenih dokumentov, lažnjivih dragocenosti ter prepadlih vrednosti.

KATERI PA JE TISTI ZAKLAD?

Grški filozof Sokrates je imel zelo veliko bogastva. Denarja in zlata in vseh dragocenosti toliko, da ni vedel koliko. Tako skrb je imel, da ga ne bi okradli, da ni nikdar mirno spal niti mirno jedel in ne zbrano delal. Slednjič je v njem dozorelo spoznanje, da je vse tisto bogastvo zanj pravzaprav nesreča in je sklenil osvoboditi svoje srce tiste more. Naložil je

EL FESTIVAL ANUAL DE LA VIDA ESPIRITUAL

se realizará el 26 de setiembre en el salón San José, Azcuénaga 164. Pedimos desde ya los avisos para el número de programa y premios para la tradicional rifa de 200 premios.

PRIREDITEV "DUHOVNO ŽIVLJENJE" se bo vršila v Salonu San José 26. sept.

Vsebina sporeda še ni določena. Brez dvoma ne bo rojaka, ki ne bi izrabil lepe prilike, da prihiti ta dan in doživiti nekaj slovenskega veselja.

Program bo slovenski in sicer drama, petje in slike, za katere bodo poskrbeli naši umetniki.

Tudi bo običajen srečolov za katerega že sedaj prosimo dobitkov, katere pošljite na Pasco 431 in Paz Soldán 4924. Prosimo oglase za programske številke.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

Naročnina 5.— \$ letno.

CERKVENI VESTNIK

1. AVG.: Na Avellanedi maša za
† stariše Bajlec.

Pri sv. Rozi za † Franc Podgor-
nik in † Vincenc Ličen.

MOLITVE na Paternalu.

8. AUG.: Na Avellanedi za † č.
g. Jožeta Klekel.

Pri sv. Rozi za † Ivana Rovtar,
obletna.

14. AVG. je zapovedan post od
mesa.

15. AVG.: na Avellanedi za sta-
riše Gomboc.

Pri sv. Rozi za Antonia Škufca.
Ob 15 uri procesija na Avella-
nedi.

21. AVG.: Na Avellanedi za †
Ivano Rot.

Pri sv. Rozi za † Mario Jamšek.

28. AVG.: Maša na Avellanedi v
d. n.

KRŠČENI SO BILI pri sv. Rozi PE-
TER MOZETIČ in ANA MARIJA DIM-
NIK.

SVETA MAŠA je redno vsako nedel-
ijo na Avellanedi in na Caballito ob
10 uri.

PETER. Opozarjamo novodošle roja-
ke, da petkove postne postave v Argen-
tini ni. Tukaj je uživanje mesa dovo-
ljeno vse petke, razen v 40-danskem
postu.

CIRILOVA NEDELJA. Sicer v ome-
jencem obsegu, a vendar se je zbrala
na ta dan popoldne naša družina, ki je
po končani cerkveni slovesnosti tudi sel-
cla k pogrjenjem mizam in na ta na-
čin povdnila veličino dneva in svetni-
ka, kateri ima tako velike zasluge za
spoznanje prave resnice v našem naro-
du in deželah. Na dvorišču pri sestrah
na Paz Soldán se je izvršila ta doma-
ča prireditev.

AVELLANEDA. Poročali smo že o 12
obletnici službe božje na Avellanedi. Ži-
vimo v viharnem času, ki pa slovenske
Avellanede ni zmešal. Tisti dan je pa
bil veter tako hud, da smo le s teža-
vo uspeli načgati vseh 12 svečk na torti,
katero je za to priliko poklonil Lajči
Šeruga. Sredi prijetne domačnosti je bil
obnovljen sklep, da mora naše delo na
Avellanedi napredovati vsak dan bolj.

PROCESIJA. 15. avgusta, praznik
Marijinega Vnebovzetja je glavni praz-
nik Avellanede. Tudi Slovenci se bomo,
ta dan vdeležili z zastavo veličastne
procesije, ki se vrši na trgu pri fari.
Vsi rojaki ste povabljeni, da se zberete
ob 15 uri okrog naše zastave. Ta dan
je tudi ponovitev posvetitve Sreči Mari-
jinemu.

č. G. KNAFELJ je bil premeščen v
župnijo Montserrat (Belgrano 1200).

OBISK V MONTEVIDEO. Ta mesec
sem obiskal rojake v Montevideo in se
toplo zahvalim vsem za preljubeznjivi
sprejem in prispevke, katere so daro-
vali za Duhošno življenje in s tem do-
kazali, kako radi ga čitajo.

Janez Hladnik.

YUGOSLAVIA EN UNA ENCRU- CIJADA.

El comunismo es un invento judío, pues
estriba en las bases que le puso el
judío Marx. Contra la corriente "ra-
cial" levantó Marx la teoría "de la cla-
se". El proletariado de todo el mundo
debería unirse en la lucha común contra
el capitalismo burgués nacionalista. He
aquí la base del internacionalismo
comunista. Alejándose del programa inter-
nacionalista para nacionalizarse, el
comunismo traiciona a su ideal y a sus
fundadores.

Eso es lo que le sucedió a Tito y al
comunismo yugoslavo.

Para los intereses del comunismo ortodoxo conviene entregar Trieste a Togliatti, para fortalecer así el comunismo italiano, pero no le conviene así a Tito, pues renunciando a Trst eslovena, el comunismo esloveno se derumba. Lo mismo sucedería con el comunismo ser-
vicio si sus intereses nacionales se verían perjudicados en Macedonia y Al-
bania.

Para salvar su prestigio y al comunismo yugoslavo a la vez concibió Tito la idea de la Federación Balcánica (Yugoslavia, Bulgaria y Albania), pero el comunismo marxleninista no puede admitir más que una sola potencia proletaria. Admitidos varios estados comunistas independientes la unidad del proletariado mundial corre riesgo serio de romperse. Por tal motivo despertó la actitud de Tito desconfianza de Moscú.

Cuál será el arreglo entre el comunismo yugoslavo y soviético es por el momento todavía un enigma. De todas blos para poder amordazarlos y Tito munismo ya conquistó demasiados pue-
maneras sale evidente un hecho: el co-
abrió la brecha en el bloque monolítico rojo.

Casi todas las conquistas comunistas de los últimos años se han obtenido ba-
jo el lema del "Frente de Liberación" en la lucha contra el nazismo y fascismo. En yugoslavia era una minoría insignificante que impuso a la lucha nacionalista el color rojo. Lo que interesa ahora es si el comunismo lográ-
rá a imponerse otra vez, o tendrá que adaptarse a las exigencias del pueblo, lo que significa "nacionalización" del comunismo con la consiguiente desintegación del bloque soviético y del cre-
do ortodoxo comunista.

De todas maneras Tito se vuelve nacio-
nalista.

Lo que interesa en la Argentina es, si los admiradores yugoslavos de Tito, que en su casi totalidad lo consideraban héroe patriótico en el sentido nacio-
nalista quedarán del lado de él o to-
marán posición junto con la cominform contra Tito. Hasta este momento oficialmente no lo han hecho todavía, de facto sin embargo tuvo bastante resonancia la ausencia del cuadro de Tito en un festival "patriótico disimulada-
mente comunista" que tuvo lugar en días pasados.

EN YUGOSLAVIA

mientras tanto sigue el comunismo su línea de "socialización" documentada especialmente con la presión de constuir los "hogares sociales" que según el plan comunista tienen por misión la formación comunista de la juventud y la introducción de las economías comunes en todos los pueblos.

Pero la gente ya no responde, pues hasta los más fanáticos de los primeros años han perdido todo el entusiasmo por los ideales utópicos del comunismo. En todas partes, según las últimas noticias hay críticas públicas del régimen, culpable de la situación desastrosa del país, ca no hay quien tenga miedo de

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual

Director: P. Juan Hladnik

Pasco 431

T. A. 48 - 3361, 48 - 0095

Suscripción anual 5.— \$.

No. Reg. Prop. Intelectual 232329

la OZNA (policía secreta), ya que no le importa mucha a la gente, vivir una vida tan insulsa como les impone el comunismo. El fracaso del plan quinquenal de Tito parece inevitable por la dirección incapaz, ya que en el interés de la ideología comunista eliminaron a la mayoría de los entendidos y expertos.

Se supone que esta situación ha sido la básica en determinar a Tito para modificar su conducta, que lo llevó al conflicto con el cominform.

LOS REFUGIADOS siguen llegando. Durante el último mes desembarcaron unos 300. Como el problema más difícil subsiste en la vivienda, por lo cual pedimos a nuestros amigos que nos avisen si se les brinda oportunidad para alquilar alguna casa y si hay algún puesto para matrimonios con hijos.

Los 5000 refugiados eslovenos en Austria no tienen todavía terminados los trámites para el ingreso, pero los preliminares ya están terminados.

IZ UPRAVE

Opozarjamo stare naročnike, naj poskrbe za poravnavo naročnine in pri-
lože kaj za tiskovni sklad.

Nove naročnike prosimo, da naj se prijavijo in pošljejo točne naslove.

NAROČNINA je za ARGENTINO 5.—
\$, za naročnike po zračni pošti 10.—.
Za URUGUAJ je 3.— uruguajske pese.
Za BRAZILIO in AMERIKO 2.— dollarja.
Za PRIMORSKO 10.— \$; za
ČILE 100.— čilskih pesos.

"SAMO MIMOGREDE"

je objavil "Slovenski Glas" napad na-
me. Da mi ne bodo očitali, da netim sovra-
štvo, jih to pot ne bom še gnat
pred sodišče, če pa se bodo te stvari ponavljale, pa naj "Slovenski Glas" ve,
da je gradiva dovolj za kriminalno tož-
bo in črnega na belem ne bodo mogli utajiti. Zato jim prijateljsko svetujem,
naj ne podžigajo ognja, ki bo nje po-
žgal.

"Samo mimogrede" so objavili..., a
iz članka samega je videti, da je že vsaj
kak mesec čakal spisan, in tudi s edanjem
trenutek ne priporoča takega "mimo-
grede-napada", s katerim se list pred
vsemi pametnimi bralcem osmeši, mesto
da bi se prej opredelil za Tita ali Sta-
llina. Naj nam raje razloži, kaj je "Ti-
tova Jugoslavija" in "narodi Jugosla-
vije". "Samo mimogrede" so me na-
padli, a so tako neformalni, da mi lista
niti poslali niso.

Vse je pa res zelo "mimogrede", ker
po trezmem preudarku pač "Slovenski
Glas" ne bi upal postavljati na laž po-
ročil, ki jih objavlja "Duhovno življe-
nje", kajti vsi ljudje imajo v rokah ne-
izpodbitne dokaze o tem, kdo je bliže
resnicici.

Janez Hladnik.

VPRAŠANJE BEGUNCEV

Večina iz Italije ima sedaj že mož-
nost dano, da cobe potne liste in vožnjo.
Tudi novejši begunci iz Primorske so
dobili odobritev argentinskih oblasti.
VPRAŠANJE SIVIH se tudi rešuje in
bo večina njih dobila vožnjo od IRO.
Vsi novi begunci se morajo najprej ja-
viti na Slov. Odbor, Via dei Colli št. 10
v Rimu.

GLEDE AVSTRIJE IN NEMCIJE se rešuje sedaj prošnja, da se jim odpusti zahtevana pristojbina 49 dolarjev. Prevoz jim je že zagotovljen.

Če ima kdo kake nove prijave, naj se oglaši v pisarni Víctor Martínez 50.

PISARNA ima ogromnega dela in seveda povzroča tudi občuten izlatek, zato prosimo rojake, stare in novodošle, da se zavedate dolžnosti, da prispevate za vzdrževanje pisarne, katera ima tako silno nalogo, da reši življenje še nadaljnimi tisočem beguncov, ki morajo iz Evrope nekam v svet in jih bo verjetno največ prišlo v Argentino.

MENDOZA postaja dežela bodočnosti v republiki, ki daje ne le odlično sadje, vino in razno zelenjavno, temveč ima poleg petroleja tudi obilo drugega mineralnega bogastva. Trenutno so sicer gospodarski pogoji manj ugodni kot v Buenos Airesu, toda tam se obeta najbolj hitra možnost osamosvojitve tistim rojakom, ki bi se že zeleli posvetiti sadjarstvu. Precej rojakov je že šlo tja.

DVA SLOVENSKA DUHOVNIKA V MENDOZI. Da bosta v pomoč ojakom, ki so šli za kruhom v Mendozu, sta šla tja č. g. dr. HANŽELIČ, ki je nameščen v San Martinu, kakih 50 km pred Mendoza na FCP. č. g. CASARMAN je pa nameščen v Mendozi v župniji San Nicolas in bo na razpolago tudi za verske in socialne potrebe Slovencev. Naslov: C. Sarmiento 146.

JUJUY. č. g. GOLJA sporoča pozdrave rojakom. Njegovo delovanje je deloma misijonsko in ima naslov na škofiji (Sarmiento 268).

MERCEDES, to je škofija od Lujana dalje, so trije slovenski duhovniki.

V JAUREGUI, kjer je velika predilnica Flandrija, je č. g. Skvarča.

V SAN ANDRES DE GILES je č. g. dr. Jaklič.

V CHIVILCOY je č. g. Jurak.

LOBOS, SREBRNO MAŠO je praznoval č. g. ANTON RAVNIKAR, grosupeljski župnik, sedaj nastavljen v Lobos FCS (100 km od Buenos Airesa. Za tisto priliko je prihitev v Buenos Aires in je tisti dan preživel s svojimi farani).

TUCUMAN. č. gg. ŠKERBE (v Concepción), URBANČ (v Ingenio San Juan) in ŽAGAR, ki je kaplan pri Hermanas del Huerto v mestu samem, so našli obilo dela in so tudi na razpolago rojakom.

DOLORES FCS. č. g. Glavač je silno zaposlen, pa bo tudi vesel, če se oglaši kak Slovenec.

SAN LUIS. Ravnatelj bogoslovja, dr. Odar, se je mudil en teden v Buenos Airesu po raznih opravkih. Bogoslovju marsišča manjka, a z veliko voljo za delo v božjo čast premagajo profesorji in bogoslovi vse ovire in z veseljem vrše vsak svojo dolžnost.

č. g. KOŠIČEK je postavljen tudi za bolniškega kaplana. Tudi vsi ostali profesorji imajo dušno pastirske dolžnosti na kaki bližnji župniji, tako da vsi vso nedeljo pridigajo. Družine, ki so tam, morajo sedaj rešiti stanovanjski problem z ustanovitvijo zadruge, pri čemer jim oblast nudi pomoč. Nekateri od njih gledajo naprej v Mendoza, drugi pa nameravajo priti v Buenos Aires.

VILLA MERCEDES ima tudi slovenskega duhovnika. Tam je za kaplana č. g. JAMBROVIČ.

SANTA ROSA, prov. San Luis, ima za kaplana č. g. KLADNIKA.

vse na ladjo, jo zapeljal na morje in zvrnil v globino z besedami: "Naj požre morje to breme, ki je tako nepotrebno obteževalo moje srce." Nato je s svobodnim srečem iskal pravo modrost in pravi zaklad, ki more človeka res osrečiti.

Pa je bilo težko človeški modrosti odkriti vire prave sreče. Sokrat, Diogen, Seneka in drugi poganski modrijani so prišli do pravega spoznanja, le da čiste gotovosti niso imeli, ker je človeška modrost vedno nezanesljiva. Sokrat je doumel, da je čista vest največje bogastvo; Diogen je spoznal, da je posvetno bogastvo in bahavost veriga, ki veže srce; Seneka je učil, da je srčna plemenitost in dobrota dc drugih tisto, kar človeka osrečuje. Toda popolne gotovosti ti modrijani le niso mogli dati človeku, ki je s svojimi telesnimi potrebami tako zelo navezan na posvetne stvari.

Zato pa je prišel Gospod Jezus Kristus, poslan iz nebes, da človeku jasno in določno pokaže, katera je prava pot k sreči in kateri je pravi zaklad.

"Ne nabirajte si zakladov tega sveta, katere rja uniči, molj razje in tatoi ukradejo, zakaj, kjer je tvoj zaklad, tam je tvoje srce" (Mat. 6), tako naroča Gospod.

Svetno bogastvo, časti in nasladno uživanje človeka tako zasužnijo, da popolnoma pozabi na višje stvari. Postane slep za potrebe bližnjega, kateremu bi v stiski lahko pomagal, toda srce mu krvavi ob misli, da bi nekaj od svojega oddal. Srce je tako navezano na tiste stvari, kot da bi bile že en kos njega samega, kot da bi nekaj samega sebe odrezal, kadar kaj drugemu da. Človek postane popoln suženj svojega imetja, mesto da bi on svobodno čezenj gospodaril. To je pač prekletstvo, ki je posledica izvirnega greha, ki se še bolj kaže v suženstvu, katero nadene človeku poželjivost, in oholost, kadar kdo v teh dveh smereh išče svojo srečo.

Človek, ki je v revščini, si želi, da bi vsaj toliko imel, da bi brez skrbi k mizi sedel. To je pravična želja. Ko pa do tistega pride, kaj rad raztegne dalje in dalje svoje želje. Le tisti, ki ne izgubi izpred oči dolžnosti, da mora tudi kvišku hrepeneti in ne le plaziti se naprej po zemlji, ohrani ravnotežje in srčni mir. Kdor tega ne stori, ga uspehi v posvetnem bogastvu popolnoma v tla obrnejo in tako išče srečo tam, kjer je ne bo nikdar našel. Če se mu zgodi, da ga pridobljeno bogastvo zapelje tudi na opolzko cesto pohotnosti in častižljnosti, je v nevarnosti popolnega brodoloma svoje osebne in družinske sreče.

NABIRAJTE SI ZAKLADOV V NEBESIH

kjer jih ne uniči rja in molj in kjer jih tatoi ne ukradejo, tako je naročil naš večni učitelj Jezus Kristus in še dalje govori "Ne pridobivajte s kričenim mamonom (denarjem) prijateljev, ki vas sprejmejo v večna bivališča, kadar boste onemogli na zemskem potu". . . . .

Če hočeš biti popolen, pojdi, prodaj vse, kar imaš, ter razdeli ubožcem in imel boš zaklad v nebesih, to je nadaljna misel Gospodovega nauka, ki nas poučuje, da Bog človeku naklanja posvetno imetje zato, da bi mu služilo kot menjalno sredstvo za doseglo večnega bogastva. Po božjem načrtu ima človek vse prejemke v materielnem redu le kot sredstvo, s katerim naj si omogoči najprej svoje telesno življenje, potem pa naj dela z njimi dobra dela ljubezni do bližnjega, s čemer skrbi za svojo dušo. Popolnoma v nasprotju z božjim naukom in zgledom Gospodovim je tisto, da si kdo množi imetje brez ozira na potrebo bližnjega. Od Foga prejemamo vse in njemu smo vse nazaj dolžni in zato Gospod Jezus sam pravi: "Kar ste storili kolui izmed mojih najmanjših, ste meni storili."

Zlate verige so najbolj močne, tako pravi pregovor, ki hoče reči, da je zelo zelo težko ohraniti plemenito srce, kadar človek postane bogat. Morda v bahavosti, zato da ga javno časte, bogatin daje javne podpore, toda tega ne dela zaradi Boga in ne zaradi potrebnega sobrata, temveč zaradi samoljubja; zlata veriga ga ima preveč trdno zvezanega. Od bave dobrodelnosti, pa do tega: "Naj ne ve levica, kaj dela desnica", je silno daleč. In vendar je šele tedaj strta zlata veriga in šele tedaj se svetno bogastvo prenaša na nebeško banko in spreminja denar v dobra dela, ki daje človeku srečo v življenju in blaženost v večnosti.

Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi? Kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo?... Prišel bo neki dan, ko bo vsakdo moral vse zapustiti. In tedaj bo med obupom spoznal, da mu bo v večno obsodbo tisto, kar bi mu moglo biti ključ k večni sreči. Ni hotel spreminjati zemskega bogastva z dobrimi deli v zasluzenje pred Bogom; ni hotel zatajevati svoje pohote in je grešno stregel svojim željam in razsipno plačeval grešne užitke, med tem ko je bilo toliko velikih potreb in pomoči prosečih, katerih

NE POZABI NA DUŠE: Prilika za sv. spoved ob sobotah zvečer in ob nedeljah do 9. ure pri sv. Juliji (Cabillo), sv. Ameliji (Belgrano 3400), sv. Rozi (Belgrano 2200), Montserrat (Belgrano 1200)

ni hotel videti. Razmetaval je denar zato, da so se mu drugi klanjali in ga častili, toda za božjo čast in za siromaka, ki ga je v božjem imenu proti, ni imel drugega kot zasmeh ali gluha ušesa.

Kakor človek, ki se pripravlja na pot domov, tja v daljno domovino, kjer upa, da bo našel mir in veselje ter srečno življenje pod rodnim krovom med brati in sestrami, v krogu lastnih otrok, usmerja svoje prehodno gospodarstvo v tujini tako, da bo imel od svojega dela v tujini čim večjo korist tamkaj doma in da bo tukaj račune čim bolj enostavno zaključil, kadar pride dan odhoda, prav tako mora imeti človek napeljane vse svoje račune napram večnosti, kjer nas čaka prava domovina in prava sreča. Kdor drugače ravna, je podoben pijancu, ki se je v gostilni pri sladki kapljici zamudil in pozabil, da ga doma čaka žena, otroci in dolžnosti.

NE PO ŠIROKI CESTI, KI PELJE V POGUBO

Človek je kakor kamen, ki teži vedno navzdol. Ker je duša navezana na materielno telo, ima z njim vedno podoben opravek, kot jezdec z divjim konjem. Telo hlepi po uživanju, izprijena narava je vsa prezeta od neurejenin nagnjenj, ki vlečejo človeka v sedmero glavnih grehov. Nepoučen in razbrzdan človek se da slepo gnati željam v tisto smer, meneč, da bo v tem našel svojo srečo, toda se mu zgodi kot zdivjanemu konju, ki pade v prepad.

V bistvu stvarstva, katerega vidimo okrog sebe, je to, da je vse podvrženo propadu. Vse teži navzdol, vse gre v razkroj in gnilobo. Človek ima mnogo opravka, da kamenje prisili v to, da mu da streho, da iztrebi plevel in vzgoji koristno rastlino, da zgradi koristen stroj, da ukroti divjo vodno moč in ji izvabi gonično silo, luč ali zvok.

Prav tak opravek pa ima človek tudi sam s seboj, kajti naša telesna narava je del materije in prav od tega, kako človek upelje ravnotežje med svojo dušo in telesom, kako podredi vse telesne želje potrebi svoje duše in božji postavi, je odvisna njegova sreča. Kdor doume besedo Gospodovo, da človek ne živi samo od kruha, temveč tudi od božje besede in kdor tej božji besedi da tisto mesto, katero ji po pravici pristoji, ta je podoben modremu možu, ki je postavil hišo na dober temelj, katerega neurje ne more izpodnesti.

Čim bolj je človek obrnjen navzdol, čim bolj išče svojo srečo v telesnem uživanju, kamor ga vleče, čim bolj brezsrečen je do drugih, čim bolj nevaren je do Boga, čim manj skrbi za svojo dušo, tem bolj se oddaljuje od srčnega miru in sreče, po kateri hrepeni. Njegov voz drvi po široki in gladki cesti navzdol, kakor sam hoče, toda srce ne najde sreče in nazadnje bo prišel konec v pogubi.

Nerad posluša človek te pridige, kot konj nima rad vezi na sebi, toda Bog ga je ustvaril za večnost, katero si mora sam zaslužiti s tem, da se izvije iz vezi materije, katera ga toliko bolj nase vleče, kolikor bolj se upleta v človekovo življenje tudi zapeljevanje pekla. Vse tiste sirene, ki človeka vlečejo v greh, ki človeka omamljajo, da si išče srečo v dimu pohotnosti, bogastva in časti; vse tiste zapeljive pesmi, so bile zložene v peku. Kdor tega noče verjeti, jim nastavlja ušesa in se žene za njimi in ker ga vedno le bolj žejnega pustijo, drvi še dalje v pogubo, mesto da bi postal in sprevidel, da se je zmotil in da po tisti poti sploh ne bo prišel do tega, kar si srce tako silno želi.

Nič drugega ne preostane človeku, kot prisluhniti Bogu in poiskati pot, katero mu je On pokazal. Ta pot pa kaže navzgor, v svobodo božjih otrok.

Kolikor manj si navezan na zemske stvari, toliko več sreče užiješ. Kolikor bolj velikodušen si nasproti njemu, ki tvoje pomoči rabi, tem bolj srečno je tvoje srce. Gospod Jezus nam je dal zgled nesebične ljubezni do bližnjega. Kakor seme da rast bodočemu sadu s tem, da samo zgnije, tako mora človek tudi žrtvovati nekaj svojega za druge ali za božjo čast, pa mu bo iz tistega vzklila sreča srca in veselo upanje večnega plačila.

KVIŠKU SRCA

Tako nam kliče sveta Cerkev. Za odrešenikom, ki je odšel v nebo, hite tudi naše želje in za Marijo Vnebovzetou upajo tudi naša srca.

Medtem ko se posvetni in neverni ljudje prerivajo, kdo bo več zaslužil, kdo bo lepše oblečen, kdo bo bolj visoko sedel, kje se bo bolje na jedel in zabaval, kako bo napravil najboljšo kupčijo, pri tem pa čisto pozabljujo na svojo dušo, na Boga in potrebe bližnjega, obračajmo mi naše prizadevanje in hrepenenje proti nebu. Slišali smo in razumeli načilo Gospodovo: "Moder človek je zvedel, da je v neki njivi zakopan zaklad. Šel je in je prodal vse drugo in kupil tisto njivo in tako prišel v posest zaklada. Ta zaklad je Božje Kraljestvo. Vse zemsko je le drobiž, s katerim ne moremo kupiti resnične sreče."

Dne 12. junija 1948 je umrl v Milwaukee v Severni Ameriki župnik preč. Anton Širer, rojen 14. 6. 1885 v Stari Loki na Gorenjskem. Kot dijak je šel z mons. Bukom, znanim učencem škoфа Barage, v Severno Ameriko, z bratom Ivanom, ki je sedaj župnik v Chisholmu. Posvečen je bil 25. 2. 1910. Pastirska služba je začel v Rocksprings Wayomingu s škofovim naročilom: Sinko, pojdi ustanovit župnijo za rudarje v Rocksprings, Slovence in Slovake. Na 4000 m visoki planoti, kjer je 8 mesecev zima in 3 mesece grozna vročina, raste pa samo nek divji pelin, je zaoral težko brazdo med posurovelimi ljudmi. Ni se drznil povedati, da je Slovenec. S pomočjo Slovakov je prišel do Slovencev, ki so mu v začetku zelo kljubovali. Pa vse je prenesla njegova apostolska duša. Postavil je prvotno leseno cerkev s skromnim župniščem. Tu je molil, delal in si sam gospodinjal. Bog mu je odpri sreca. Ustanovil je slovensko župnijo sv. Cirila in Metoda, pozidal lično cerkev in jo opremil. Po petnajstletnih naporih je zgubil svoje zdravje in se odpovedal župniji. Ko je okreval, je prevzel župnijo Sv. Janeza Evangelista v Milwaukee, kjer je neumorno delal med Slovenci do zadnjega.

Ta apostolski mož, prekaljen v trpljenju, je imel izredno plemenito srce. Vse je razdelil, kar je imel. Zadnja leta po vojni si je s svojim izrednim razumevanjem in darovi postavil trajni spomenik v srečih slovenskih beguncov. Pri njem ni vedela levica, kaj dela desnica.

Bil je velik "Prifarc" (Staroločan), vreden vrstnik sorokakov Gašparja Po-renta, Karlina Kalana in Cegnarja. Bil je zlata duša, kot njegova vzorna mati, o kateri so ljudje govorili, da veliko moli in ima za vsakogar dobro besedo in dobro roko. Večna luč "Prtiževge Bohka" je obsevala njeno domačijo, še bolj pa njeno dušo.

Dragi g. Anton, naj Ti sv. Janez Evangelist posreduje, da čim preje počivaš na srcu Božje Dobrote v nagrado za neomejeno veliko srčnost, s katero si delil dobre.

Vam pa, g. Ivan, ter ostalim bratom in sorodnikom naše iskreno sožalje.

A. R.

Promesas Engañosas

Cap. X.

EL OBRERO EN EL PAÍS SOVIÉTICO

Las promesas: 1^a Al obrero la fábrica, al campesino la tierra. 2^a Trabajo a todos. 3^a Libertad de trabajo especializado. 4^a Igualdad de sueldo. 5^a Organizaciones profesionales libres. 6^a Los sueldos y precios. 7^a Algunos datos interesantes. 8ª Seguro social. 9ª Conclusión.

El éxito de la revolución comunista en Rusia se debe al obrero y al campesino. Las promesas deslumbrantes arrastraron al pueblo crédulo. Las promesas de igualdad, eliminación de la injusticia y pobreza; abundancia, justicia, libertad y una vida feliz para todos, han sido los lemas que conquistaron al pueblo campesino y obrero explotado bajo el sistema zarista.

¿Pero? ¿Están ellos conformes con su nueva situación hoy? ¿Están más contentos y mejor acomodados que antes? Veremos algunos datos acerca de la situación en el año 1939 y de la situación actual.

I. LAS PROMESAS COMUNISTAS

1^a—La fábrica al obrero — la tierra al campesino.

La liquidación de la propiedad privada figura entre las primeras exigencias de Lenin. La constitución soviética dispone así:

a) Se suprime la propiedad privada en tierras. Todas las posesiones terrestres son del pueblo.

b) Los bosques, minas y riquezas del suelo pasan a propiedad del pueblo.

d) La república obrero-campesina queda propietaria de fábricas, minas, ferrocarriles y de todas las fuentes de producción.

Resulta pues evidente el principio de la socialización absoluta.

Con todo, la realidad dejó al obrero y al campesino bien desilusionados, pues el obrero no tiene más palabra y dominio sobre la fábrica que antes ni el campesino

sobre el campo. El programa comunista preveía como el primer paso de la socialización de la industria la entrega a los obreros del control sobre la producción; luego se procedería a la entrega de la dirección industrial a los obreros ya que transitoriamente se preveía la necesidad de dejar en sus puestos la dirección anterior, hasta que la nueva gente obrera llegase a especializarse y luego encargarse enteramente de la dirección.

Así se empezó en 1917. En cada empresa se designó una comisión obrera con tal objeto. Pronto se les agregaron los representantes de las comisiones soviéticas locales y también de la dirección soviética superior. No tardaron en incluirse también los representantes del sindicato, que pronto se declararon dueños de la empresa. Los obreros tenían que quedarse calladitos si no querían correr el riesgo de quedar mal con el partido comunista.

En el año 1923 se suprimió el control obrero colectivo de las empresas a moción del mismo Lenin, en el noveno congreso del partido comunista. Ya no importaba el control de la empresa sino la vigilancia del personal; sus órganos fueron designados por el partido. Desde entonces ya el obrero no tiene ningún poder, pues aquel está en manos de unas poquitas personas de confianza del partido, que tienen todo el poder político.

2^a—Trabajo para todos

Se prometió la abolición completa de la desocupación. Tampoco habría haraganes. Efectivamente, afirman que el problema de la desocupación no existe y bien fácil es la solución comunista, según demuestran unas medidas bien eficaces que han sido tomadas con tal objeto: La del 24-9-1930, disposición conjunta de la suprema autoridad del consejo económico, del sindicato obrero y del ministerio del trabajo "prohibe absolutamente cada cambio espontáneo de trabajo como también cada falta contra la disciplina o estatuto de trabajo." "El culpable sentiría graves consecuencias en los futuros empleos. Lo que significa la prohibición de cambiar el obrero su trabajo, de alejarse de un establecimiento por su propia

Kdor nosi v srcu živo vero, bo pač imel pred očmi najprej tisto, kar vodi k pravi in večni sreči in bo brez pomisleka žrtvoval vse, kar bi utegnilo kakor koli ovirati polet proti nebu in bo velikodušno žrtvoval od svojega imetja, če bo s tem mogel drugega osrečiti i s tem sebi pridobičati zaklad v nebesih.

Njegov račun ne bo takle: če delam v nedeljo, s tem zaslužim 150 kosov opeke, in stokrat toliko, pa si bom postavil hišo, temveč: šest dni sem delal za telo, v nedeljo pa bom poskrbel, da ne bo ostala zanemarjena moja duša.

Ko gre zvečer k počitku in mu trudnemu že lezejo skupaj oči, bo še vseeno dvignil svoj pogled h Križanemu, katerega ima nad posteljo, in bo s skesanjo prošnjo zavzdihnil: "Odpusti mi, Gospod, če sem bil danes nezvest Tvoji postavi. Daj mi, da v Tvojem varstvu počijem in zjutraj zdrav vstanem!... Pa še kaj več bo priložil k svoji molitvi, s katero bo tudi naslednje jutro začel dan in ga posvetil Bogu s prošnjo, naj bo tudi v dušno zveličanje, kar bo čez dan storil za svoje telesno življenje.

Kvišku srca!... Kadar ljudje pridejo do tega, da ne obračajo več svojih misli in želja, svojih molitev in dela k nebu, kadar se obrnejo v tla in iščejo srečo le v posvetnem bogastvu in uživanju, tedaj tudi razpelo in božja podoba v hiši ne more več vzdržati slege v hiši. Prepir, zavist, nezvestoba, sovrăstvo, ljubosumnost, nestrpnost in druge slabosti se vrinejo v družino kakor črv v plemenit sad. Pedoba božja v človeku je zmaličena in zato je zastonj vse prizadevanje, da bi v takih družinah in v takih srcih kraljeval božji mir in sreča.

Naj bo zato v naših srcih vedno živa prošnja: "Daj nam, Gospod, da tako potujemo skozi zemeljsko življenje, da ne zgubimo večnega in naj bo naše ravnanje vedno tako velikodušno do drugih, kakor si želimo, da so drugi z nami.

† DR. IVAN MARIJA ČOK je dal sloveno zemskemu. Ta znani tržaški slovenski narodni borec je po treznem prevdanku tudi spoznal kaka nesreča za slovenski narod je rdeča zmotila in je k svojemu prejšnjemu narodnozavednemu delu pridejal tudi ta svoj korak, ko je že v jeseni 1945 uvidel prevaro OF.

Rojen je bil v Lonjeru pri Trstu, kjer je bilo torišče njegovega dela do majnika letos, ko je odpotoval v Sev. Ameriko, kjer ima poročeno hčer.

Pač ni misilil, da gre v Ameriko samo umreti.

Dr. Čoka bodo Tržačani še posebno ohranili v blagem spominu. Ustanovitev STOja je največ njegova zasluga in uspeh njegove borbe in dela.

V Villi Devoto je za vedno zapustil ljubljene starše in sestrico

† Pepe Mravlje

star 20 let. Rojen je bil v Šenpusu. Bil je veselje svojih staršev, ki so z vso žrtvijo storili vse, kar so mogli, da bi sina ozdravili, ko je pred dvemi leti obolel. Toda ni bilo leka. Bila je bolezen, katere zdravilstvo še ne pozna dosti, rak v krvi. 7. julija je lepo prevoden in na smrt pripravljen zapustil solzno dolino. Maša za rajnega bo za 30. dan v cerkvi sv. Rafaela.

cuenta. La sanción de dicha disposición era el hambre, pues el culpable de ese "crimen contra la clase obrera" quedó privado de todas las protecciones y subsidios para los desocupados y también sin posibilidad de hallar otro empleo. El día 17-2-1930 fué esa disposición todavía más subrayada y el 20-1-1931 establecida como ley que fija 14 puntos que especifican en qué consiste la falta respectiva y qué castigo se le aplica.

En aquella misma época se suprimió todo subsidio para los desocupados y ya no le quedó al obrero ningún modo de elegir su profesión libremente sino que tuvo que atenerse ciegamente a la orden de arriba, sin tomar para nada en cuenta ni su capacidad, ni talento, ni preparación. Ya no hubo desocupados, porque aquel que no logró la ocupación correspondiente murió pronto en la miseria. Esa clase de gente sirvió luego para la explotación más inhumana en las empresas comunistas, nominadas "del pueblo".

3^a—Estará asegurada la libertad profesional

A pesar de esa solemne promesa no hay país del mundo, donde el trabajo gozara de menos libertad que en la Sovietia. Ya hemos visto la disposición que prohíbe el cambio de trabajo y la "desocupación".

El 12-2-1931 se introdujo la libreta del trabajo para el obrero de la industria, construcción y tráfico. En esa libreta se anotan todos los cambios, suspensiones y aplicaciones penales en el trabajo. Quien se merece allí algunas descalificaciones llega pronto a la categoría de los "dañinos para el estado", lo que significa la hambre sino la muerte.

En 1932 se impuso además el carnet regional que limitó las actividades más rigurosamente todavía, registrando cada cambio de domicilio, calificándolo como cosa criminal si se realizó sin previa autorización.

Así es lógico que no hay desocupados pues los millones que sufren por cualquiera razón en los campos de concentración, ya no tienen ningún derecho ciudadano. Sin nombre ni apellido, como un número muerto, están pagando su atrevimiento de haber criticado la actuación de los superiores en el partido o de haberse animado a sugerir la idea de alguna huelga, terminantemente prohibida en el paraíso comunista. En esa misma forma terminan también las víctimas de las frecuentes purgas comunistas.

4^a—"Igualación de los sueldos"

El comunismo prometía igualdad también de sueldos. Todos deberían de tener igual remuneración sin entrar para nada en cuenta la rama ni carácter de su trabajo, sino tan sólo las condiciones de su familia. En tal forma tendrían igual sueldo el director de la fábrica y la lavandera si tienen el mismo número de hijos.

Pero pronto se hizo evidente que tal regla no sirvió, pues el hombre necesita algún resorte que lo impulse a la acción. Pronto se notó la indiferencia y dejadez del obrero, ya que su sueldo no dependía del trabajo realizado, ni de la cantidad, ni de la exactitud, ni de la rapidez, ni de la calidad de su obra. La evidencia del fracaso de la teoría de la igualdad motivó ya en el primer período de la revolución "la introducción de las categorías del trabajo", según las cuales los salarios deberían determinarse en base del trabajo realizado. En aquella época se pagaban los sueldos parcialmente en dinero, parcialmente en especies.

Pero el pago en especies no rendía según se deseaba. Se fijaron en consecuencia ocho distintas clases según el sueldo. Para estimular al obrero más todavía se introdujeron en lugar de horas, la base de piezas fabricadas, cayendo así el mismo comunismo en el "crimen"

que anteriormente todos los defensores de los derechos obreros tan agudamente condemnaban como un sistema humillante de la dignidad obrera.

En 1931 abolieron oficialmente la regla de la igualdad de sueldos. Stalin mismo expresó entonces que la igualdad no se puede sostener. Se introdujo el sistema de sueldo progresivo. Se determinó con la ley el mínimo del trabajo hecho, como base de sueldo inicial. Quien producía más le correspondería mayor sueldo y suplemento en víveres. Así se impuso la norma: "Que coma mejor aquel que mejor trabaja...".

Pero el comunismo se iba alejando más todavía de la "igualdad" anteriormente tan subrayada. He aquí las palabras de Stalin el 17 de nov. 1931: "Al socialismo hay que entenderlo en tal sentido de que en la sociedad socialista cada cual debe obrar conforme a su capacidad y en recompensa recibirá de la sociedad el premio que corresponde a la utilidad del trabajo realizado y no a las necesidades de él." Es pues evidente que el comunismo adoptó las mismas normas que el capitalismo olvidándose de todas sus promesas anteriores.

Con todo, los resultados deseados no cumplieron los deseos comunistas. La escasez de los artículos alimenticios y la desvalorización del rublo acarrearon otro desequilibrio económico. Para aumentar la producción inventaron dos sistemas con que forzar al obrero a mayor rendimiento. Los "voluntarios" o "udarniki" y la "competencia". Los "voluntarios" son individuos o escuadrillas obreras, mayormente jóvenes comunistas fanáticos, que se obligan a rendir más de lo que impone la regla. Trabajan de día y de noche, sin descanso ni medidas prudenciales, sin fiestas ni feriado. Para eso reciben además de aplausos públicos muchísimas bonificaciones en sueldo y privilegios. "La competencia" se realiza entre dos escuadrillas o mayor número de ellas, buscando cual rinderá más en idénticas condiciones. Así fueron alcanzados mucho mayores producciones.

Más todavía. El ejemplo de esos entusiastas del trabajo motivó nuevas disposiciones legales en la cantidad obligatoria de trabajo. De acuerdo con los resultados obtenidos se subió el rendimiento obligatorio, forzando a todos para que rindan lo mismo que aquellos colegas ejemplares o escuadrillas de competencia. Así resultó que el comunismo, antes tan gritón en defensa de la dignidad obrera, impuso a sus dirigentes los métodos más inhumanos en la explotación del obrero encargando a sus sindicatos la tarea de obligar al trabajador esfuerzos que ni el capitalismo más inhumano les exijía. A pesar del cansancio de las masas obreras se usan generalmente también hoy los sistemas de los voluntarios y de la competencia y ¡ay! del que se atreve a dar señales de descontento, puesenseguida se lo ficha como "elemento peligroso" o "reaccionario". El obrero en el sistema comunista, como lo vemos en los países bajo la dominación soviética, ya no es más persona, sino una máquina que no tiene derecho ni a pensar ni a moverse según sus deseos.

..A pesar de la autarquía que pretendía la Sovietia, no pudo prescindir de la vinculación con la economía mundial, lo cual siempre ocasionaba grandes dificultades para el gobierno soviético. Para poder adquirir materias primas del exterior necesitaba mantener comercio, pero ese resultaba difícil por la enorme diferencia en los precios. Esta situación imponía todavía mayor necesidad de un superior rendimiento del trabajo, pues sólo así podría poner al mercado mundial productos para obtener valores necesarios para las compras en el exterior.

Conforme con el trabajo "voluntario" se presentó un tal "Stahanov", un minero que logró con su rendimiento natural y con instrumentos perfectos el rendimiento

siete veces mayor del común en la noche del 30 de abril de 1935. Ese hecho tuvo gran resonancia y el gobierno soviético, en grandes apuros por los planes quinquenales, aprovechó el caso para forzar a las masas obreras introduciendo el sistema de "stahanovstvo". Con premios especiales se impulsa a los obreros a que imiten al famoso Stahanov.

Con motivo de ese Stahanov dijo Stalin unas palabras bien características, que denuncian qué poco interés tiene el comunismo para defender los derechos obreros: "Muchos creen que el socialismo llegaría a hacerse realidad con igualar a todos los hombres en la misma altura. ¡Completamente falso! Lo que necesitamos es tal modo de obrar que obligará al obrero atrasado a que alcance al compañero que le va adelante. Es necesario establecer nuevos y superiores principios para el trabajo".

VODITEO PREKMURSKIJ SLOVEN-COV, Preč. gospod ♦ KLEKLE JOŽEF, CASTNI KANONIK

Gospodar življenja je odločil, ka je odišeo v 74. leti starosti po zasluzeno plačilo zvesti služabnik JOŽEF KLEKL, častni kanonik, zlatomešnik, plebanuš v pokoji. K zadnjemu nočitki ga sprevodimo v sredo, 2. junijuša 1948 ob pou 10. Ohranimo ga v trajnem spomini i molimo za njegovo dušo. Sobota, 30. majaša 1948.

Duhovščina i rodbina.

Samo zgornje reči je bilo slobodno razglasiti njegovom narodi, kda ga je v žalosti, trpljenji i vsej drugij nevolji mogeo zapustiti, brezi ka bi jemi mogeo kaj pomagati, kak je to vse svoje življenje činio. Zaistino, "odišeo je po plačilo". Bio je skoro 40 let istinski voditev svojega naroda, za njega delao, za njega trpo, za njega molo. Niše je ne poznao i ne razmo duše slovenskoga prekmurskega naroda kak on. Bio veliki predgar, mili spovednik, moder organizator cerkvenij, prosvetnij, gospodarskij društov, pisec i izdajatev Kalendara, Novin, Marijinoga lista, molitvenikov, bio v dvej dobaj zastopnik Slovenske Krajine v parlamentu v Belgradu. Bio je pred madžarskim naglim sodom (1919), v kmečkoga delavca običeni zbežao preko Mure za časa prve boljševičke revolucije na Madžarskom (1919). v tej bojni so ga Nemci (1941) izročili Madžarom. Kda se je vrno, je najšeo Prekmurje v Titovo Jugoslavijo.

♦ Štefanija Batič por. Šuligoj, doma iz Ozljana, je za vedno vzel slovo, stara 37 let. Pred letom se je poročila, sedaj je pa na porodu umrla. Zapušča tu moža in dete, ki je zdravo.

CELJE. 4. julija je bila birma kakor je bila tudi v Braslovčah tiste dni. Obiskala sem: Tvoje starše v Ljubljani. Ata je rekla, da za tebe nima skrbi, pač pa za sestre. Letos malo češnje obiramo, tudi sadja bo malo, žita pa bo veliko in še več plevela, ker vedno dežuje. Pričakujem paketa, ki si ga poslala. Gotovo ga ne bo do avgusta. Zelo bom vesela kave. Rada bi kaj zašila in spletla, pa ni sukanca in volne.

V SKALAH je cerkev napočila, pa je ne bodo podrli, ker je oblast prepove-

El plan quinquenal imponia la necesidad de subir la producción soviética en 40—70%. Conforme con este postulado se impuso un mínimo bien elevado de la producción, debajo del cual el obrero moría de hambre, pero que pudo ser alcanzado sólo con un esfuerzo grande. Si alguien rinde más, gana con 20% de mayor rendimiento 8% más de sueldo pero con 60% de mayor rendimiento ganaría 40% más.

¿Quién podría todavía dudar de que el comunismo, lejos de defender los derechos del obrero, es precisamente el sistema más inhumano en explotarlo. Tan es así que los dirigentes comunistas mismos no se avergüenzan en reconocer, de que las normas del derecho del obrero eran distintas anteriormente, cuando se trataba de luchar contra el capitalismo y ahora en la dictadura del proletariado, ya que ahora se trabaja en el interés del proletariado y antes se servía al capitalista.

č. g. Jožef Klekl v kmečki obleki, ko je ušel komunistom izpod vešal I. 1919.

Prepovedani jemi je bio javni stik z narodom. V tih molitvih za svoj narod ga je Bog k sebi vzeo. — Žalostni prekmurski narod ga večno ohrani v faležnom i najvekšega spoštovanja punom spomini. Naj jemi Bog v punoj meri poplača vsa njegova številna dobra dela.

Maša zanj bo 8. avgusta na Avellanedi.

dala kopati premog pod hribom.

V SMARTNEM pri Velenju so napravili lepo veliko cerkev; stara je ostala kot mala kapela v primeri z njo.

VELENJE. Valenčakove trgovine ni več. Oblast je zgradila več hiš za delavška stanovanja.

LJUBLJANA. Našega življenja ne bom opisoval, ker ga ne moreš ne razumeti ne verjeti.

JAMLJE. Žitna letina je zelo dobra in tudi sena je obilno, ker je to leto zelo veliko deževalo. Tudi krompir se obeta lep.

Dr. FRANC GRIVEC, znani slovenski učenjak, profesor bogoslovja, je bil imenovan za častnega doktora praške univerze, ki je letos praznovala 600-letnico. Vseh častnih doktorjev je bilo tedaj imenovanih 30.

Smrtna kosa je zadela 4. junija

♦ Martina Turk, starega 43 let

doma iz Hruševja pri Postojni. Dvajset let je že, odkar je prišel v Argentino in je dočkal, da je zadnje tedne prišla njegova sestra z družino iz Evrope, da mu je postregla v kratki bolezni.

Mnogi prijatelji so ga spremili na zadnji poti na čakarito in tudi slovenski duhovnik mu je zmolil pogrebne molitve.

Za njim žaluje tukaj sestra Marjeta por. Šerek, doma pa oče, 3 bratje in 3 sestre.

Maša za rajnega je bila 11. in 12. julija.

Isti teden, 7. julija se je poslovil

♦ Alojzij Leban,

doma iz Tolmina. Po enoletnem bolehanju na želodcu je bil že na tem, da se operira, pa ga je poklical Gospod življenja in smrti.

Zapusča ženo in hčerko Verico, ki je rojakom poznana kot odlična pevka solistinja. Doma žalujejo mati, 3 bratje in 1 sestra.

Na sam praznik Srca Jezusovega, ki ga je tako častil vse življenje, je v celovski bolnišnici umrl moj dragi oče

♦ Martin Jan,

ki je bil 7. junija položen k večemu počitku v koroško zemljo. Vsemogočni mu v svojih nedoumljivih sklepih ni dal videti še enkrat tako dragih nju rodnih Gorij pri Bledu, niti doseči Argentine, kamor je tako srčno želel.

Vse, ki so ga poznali, prosim, da izmolijo Očenaš za njegovo dušo in ga ohranijo v blagem spominu.

Maks Jan

V Smartnem pri Kojškem je umrla

♦ Frančiška Vendramin

roj. Polenčič

20. aprila, stara 71 let. Doma zapušča moža, tukaj pa sestro Marijo por. Beučič in svaka.

Komunizem in Vera

Iz Jugoslavije zvemo vsakršne vesti, katere se nekaterim ljudem zde protislovne. Saj v isti sapi beremo, kako oblast daje javne podpore za pozidavo cerkva, ki so bile poškodovane; da je v Ljubljani še semenišče in tudi drugod po državi; da je bilo tudi letos nekaj novih maš po Sloveniji; da se je vršila sveta birma; da ljudje hodijo k maši... Prav tako pa tudi, da duhovnike zapirajo in kaznujejo s težkimi kaznimi; da so vse usmiljene sestre pregnali iz bolnic; da so faram in samostanom zaplenili mnogo imetja; da so mnogo samostanov sploh zatrli; da v vsej deželi ni nobenega katoliškega časopisa, razen skromnega uradnega škofijskega označila; da morajo ob nedeljah ljudje iti na javna dela prav tisto uro, ko je sveta maša; da so kaznovani duhovniki zato, ker oznanjajo dolžnost iti vsako nedeljo k maši; da imajo otroci v šolskih knjigah spise, ki se naravnost norčujejo iz vere in uče otroke, da se je človek razvil iz opice in da ga ni ustvaril Bog; da nagovarjajo otroke, naj denuncirajo, kaj starši doma v hiši govore; da so več cerkva spremenili v skladišča, muzeje, garaže, plesne dvorane in gledališča...

Človeku, ki ne ume bistva komunizma, se te stvari zde čudne. Pa so vendar čisto naravne in uvidevnemu človeku pokažejo pravo lice komunizma.

Komunizem je kriva vera sedanje dobe, kakor je vsak čas imel svoje krive vere. Saj je Gospod Jezus napovedal, da bodo krive vere vse do konca sveta. Vsako stoletje pa ima tisto zmoto, katero najde hudobni duh za najbolj primerno, da bo čim več ljudi zvlekel na krivo pot.

Danes, ko stoje v ospredju splošnega zanimanja socialni problemi, danes, ko je kapitalizem ustvaril proletariat, kateri je popolnoma odvisen od kapitala in je toliko ljudi, kateri lahko brezskrbno in razkošno žive od tujega dela, je pač najlaže ljudi razgibati s pozivom na socialno borbo za delavske pravice. Ta delavska borba je ne le upravičena, temveč celo nujna. Brez organizacije delavskih mas kapitala gotovo ne bo nikče mogel obrzdati.

Pač ni čudno, če je hudič porabil ta dejstva v to, da je vrgel med človeštvo krivo vero, katere bistvo je v tem, da si mora človek ustvariti nebesa na zemlji, ker tista po smrti, kdo ve, če sploh obstajajo. Zato: nebesa na zemlji!

Pod krinko borbe za izboljšanje socialnih razmer, ki je nesporna potreba, je hudič skril boj proti Bogu, Cerkvi in veri. Njegov bistveni načrt je pač kar največ škode napraviti zdravi veri v človeških srcih. V sedanjih razmerah, ko je materializem že tako na široko zajel vse sloje, je kaj lahko oddaljiti ljudi od božjih potov na posvetne in po teh pa takoj daleč, da vero zunemarijo in ji slednjič celo sovražni postanejo.

Toda to razkrojevalno delo proti veri se vrši postopno. Gospod Jezus je dobro opozoril, ko je rekel: Varnujte se krivih prerokov, ki prihajajo v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi vojki. Po njih sadovih jih boste spoznali. To pomeni: bodite previdni. Kadar pride zapeljivec, govori najprej sladke besede, da si pridobi človekovo zaupanje in šele potem, ko ga ima v rokah, pokaže pravi obraz. Zato je treba pogledati sajove in ne se zanesti na same lepe besede.

Jasno je torej, da komunizem ne udari takoj naravnost, temveč išče ovinkov. Tudi partizani, tisti seveda, kateri so šli v njihove vrste iz patriotizma, so prvi teden skupno z družino rožni venec molili, a ko je prišla prava ura, so ga sežgali in enako tudi svete podobe v hiši.

Slovenski narod je preveč globoko veren, da bi mogli kar naravnost udariti po veri in jo popolnoma zatreti.

Če tudi bi nemara večina ljudi k temu molčala, ker je verska mlačnost v mnogih tako velika, komunizmu nikdar ne služi prav, če bi bilo kaj prida takih, ki bi raje dali življenje kot svojo vero. Treba je torej najprej zrahljati vero, treba je osmešiti, ponižati, onemogočiti in odstraniti duhovnike, toda na tak način, da se ne bo zdelo da je to preganjanje vere.

V ta namen je treba pridobiti zase kakega duhovnika, katerega potem kažejo kot "pravega božjega služabnika", čeprav se jim to seveda slabo obnese, ker z njimi more do skrajnosti samo ničvreden duhovnik, ki že tako nosi v očeh vernih ljudi pečat nezaupanja. Na žalost je vera pri mnogih tako opešala, da se dajo s tem varati in tako tisti pomagajo zmoti do zmage.

Tako komunizem postopoma pripravlja pot za direkten napad na vero.

Ni torej čudno, če v Sloveniji še vedno kaže komunizem nekaj strpnosti naproti veri in Cerkvi. Zaenkrat bi bilo preveč mučencev in prav to bi prezgodaj odprlo oči nevednim zaslepencem, kateri še menijo, da je OF res narod osvobojevala. Šele tedaj, kadar bodo brezbožno vzgojili dovolj mladine, tedaj, ko bo število duhovnikov padlo tako daleč, da že ne bo več nikogar, ki bi mogel ljudem še dajati kake smernice; tedaj ko bodo vsi ljudje ki bi utegnili še kazati kaj odpora, prišli v tako revščino in odvisnost od oblasti, da ne bodo mogli več ganiti, bo za komunizem nastopila ura, ko bodo vsem in na ves glas in brez vsakega prikrivanja povedali, kaj hočejo.

To se bo zgodilo, če bo Bog tako dopustil. Marsikateri krivi veri je Bog dopustil, da je v kaki deželi zadušila pravo vero. Krivi so pač ljudje, ker se niso potrudili, da bi resnici verovali in zato so je nevredni postali. Toda od neštetih krivih ver je velikanska večina v nekaj desetletjih spet izginila in se je samo njeno ime še v zgodovini obdržalo za podučenje bodočim radovom. Koliko bi se lahko ljudje naučili od starih zabolod! Kako lahko bi se rešili najbolj usodne zmote, ki nosi imenom komunizem, če bi le hoteli pametno ločiti socialne probleme od modroslovnih, verskih in narodnih.

KOMUNIZEM V ZATONU

Komunizem ima danes že 100 let zgodovine kot ideja in 30 let kot življenjski sistem. Danes je pač vsakemu mislečemu človeku že lahko soditi komunizem po njegovih sadovih. V Sloveniji šele tla pripravlja, zato so si poročila protislovna. Je pa vsakomur jasno, da gre dosledno za tem, da bi vero v Boga in zvestobo Cerkvi Kristusovi popolnoma zatrl.

V Rusiji pa, kjer ima že 30 let dela za seboj, se dogajajo stvari, ki dokazujojo, da je komunizem že na zlomu. Nočem trditi, da se bo jutri že zrušil v prah in padel v pozabo. Treba bo nekaj desetletij, da bo postal vsem jasno, da je komunizem slepota, zmota in hudočija; danes pa, kdor hoče videti, ni več v temi glede dekadence komunizma.

POVRATEK K DRUŽINSKEMU ŽIVLJENJU

Dosledni komunizem je napovedal boj vsaki morali na podlagi Kristusovega nauka. Odprava zasebne lastnine, krščanske družine in verskega življenja je bistven postulat marksizma. Rusija je doživela strahotno razočaranje z upeljevanjem razporok; to je dalo deželi nebroj podivjanih brezdomskih otrok in razkroj družine. Statistični podatki so priveli celo neverne in teoretično brezbožne komuniste na spoznanje, da je marksizem z bojem proti družini in odobravanjem slobodne ljubezni v protislovju z naravo samo.

Že leta 1944 je ruska oblast začela ovirati razporoke

in danes je na tem, da razporoko sploh prepove. Ruski narod, ki je v svoji korenini zdrav, bo kmalu prebolel to zmoto.

Značilno o tem je pisanje dopisnika v komunističnem tedniku v Sev. Ameriki. Alexander Verth, moskovski dopisovatelj levičarskega tednika "The Nation" pripoveduje o predavanju profesorja Kolbanovskyja o "ljubezni, zakonu in družini v socialistični družbi". Predavatelj ni izbiral besed, ko je opisoval, kako razporoka staršev škodljivo vpliva na otrokovo pamet. Njegova izvajanja so ravno takšna, kakor bi bila vzeta iz pridige kakega katoliškega duhovnika. Končno omeni, da nekatere nizke in nevredne ideje proste ljubezni še vedno niso zatrte, da pa tako ogabno postopanje ni vredno sovjetske družbe. Pravi tudi, da je bilo v preteklosti nekaj "marksističnih" teoretikov, ki so učili, da je družina samo buržua in da mora država prevzeti skrb za otroke. "Socializem", je nadaljeval, "je zavrgel taka načela 'otroške farme'. Tudi ni družina 'lastninska edinica', kakor v buržua družbi, ampak življenjsko važna 'socialna edinica'."

Četudi veliko porok v Rusiji še vedno drsi navzdol, je rekel predavatelj, vendar število trdnih družin ne prenehoma raste, medtem ko je drugod ravno nasproto, vsako leto več razporok. Rekel je tudi, da se po drugih deželah širi omejitev otrok zaradi gospodarskih razmer, po sovjetskem načrtu pa je mogoče družinam imeti neomejeno število otrok.

Komunizem je nastal iz socialne potrebe po izboljšanju položaja. Hudič je izrabil priliko in je začel borbo proti Bogu in Cerkvi. Toda njegovo delo je zmotno in protinaravno, zato seveda ne more nikdar vseh ljudi potegniti v odpad od Božja in nikdar ne more dolgo časa obstati. Zato tudi v Rusiji ni mogoče, da bi bila vera zatrta, čeprav se je morala skriti. Nasprotno. Vera tedaj gre na globoko, kadar je preganjana.

V osvetlitev tega dejstva naj navedemo zanimiv dopis, ki je izšel v zelo pomembni severnoameriški reviji.

BOŽJE PODTALNE SILE V RUSIJI

V Rusiji je zdaj 67 milijonov odraslih kristjanov in okrog dva milijona krščanske mladine. Svoje versko udejstvovanje pa morajo skrivati, zato so "podtalni" kristjani.

To presenetljivo dejstvo je prišlo na dan v članku "Božje podtalne sile v Rusiji" (God's Underground in Russia) v Collier's reviji z dne 29. maja, po sporočilu nekega hrvatskega katoliškega duhovnika, ki je prišel v Rusijo kot jugoslovanski partizanski častnik, da bi napravil zveze z verskimi podtalnimi silami.

Članek je spisala Greta Palmer, ki je pred kratkim prestopila v katoličanstvo. Omenjenega duhovnika imenuje z izmišljenim imenom Father George, ker je ra-

Ob priliki poroke Lisen-Franceskin
Los novios Lisen-Franceskin con su cortejo

zumljivo, da njegovega pravega imena ne sme izdati.

Povest Father Georgea se začenja z njegovim delovanjem z nadškofom Alojzijem Stevincem, ki ga imajo zdaj zaprtega v Jugoslaviji. Z njim je omenjeni duhovnik preskrbel po Hrvatski sistem zavetišč za židovske begunce, ki so pribrežali tja pred Hitlerjem.

Ko so nacisti napadli njegov dom, je Father George zbežal v Dalmacijo. Še enkrat je moral bežati pred gestapovci. Tonot je šel v partizane in živel z njimi po gozdovih, v katerih so se oni borili na svoj gerilski način.

V pozdu se je prvič srečal in seznanil z rdečimi vojaki, ki so prišli pomagati partizanom. Le nekaj jih je vedelo, da je duhovnik, in ti so to skrivnost skrbno čuvali.

"V teku svoje službe po gozdovih", je rekel, "so mi povedali, da je daleč naokrog razširjena vera v Boga preživelu bridko preganjanje in da ima najmanj tretjina rdečih vojakov močno, četudi skrito, vero v krščansko cerkev. To versko čustvo pa ni omejeno samo na kmete. Tudi komunistična "elita", izbrani najboljši, ki so dokončali svoje šolanje na moskovskih univerzah, so začeli dvomiti nad resnicami marksističnega modrostva".

Neki ruski general je uredil vse potrebno, da je ta duhovnik lahko prišel v USSR, potem ko mu je stavil naslednje pogoje:

"Naša dežela, ki sestoji iz tri sto milijonov sužnjev, hrepeni po osvoboditvi izpod najbolj krvavega in najbolj brezbožnega nasilja v zgodovini", mu je rekel. Dokaz, da Rusi nismo vsi komunisti, je dejstvo, da znotraj v moji deželi še nadalje obstaja krščansko podtalstvo. To je danes eno najbolj važnih dejstev na svetu, vendar na zapadu nihče ne ve zanj.

Če Vam preskrbim potni list za Rusijo, ali boste šli tia. Ali boste napravili zveze z udi božjega podtalstva. Ali boste prišli ven in povedali dvomljivcem na zapadu, da so naši trpeči možje in žene še zvesti veri?"

Father George je bil takoj pri volji, prijatelj pa ga je opozoril, naj bo previden in naj skrbno skriva svoj stan. "Dokler imajo komunisti moč v rokah, ni v Rusiji za nobenega duhovnika varno priznati, da je duhovnik", je poudaril.

"Z vsakim moškim, ki pravi, da je duhovnik, pa se ne briga, da bi komunisti tega ne zvedeli, ravnajte kot s kvizlingom in ogleduhom", je naročil duhovniku. "Cerkve v Rusiji so danes odprte. Da, ali jutri bodo spet zaprte, če komunistična klika ostane v sedlu. Predvsem pa se izogibajte pripadnikov izvršnega patrijarha Sergeja, moža, ki je nazval Stalina 'našega voditelja za Bogom'. Izdal je svojo cerkev komunistom že enkrat prej, pred letom 1930. Ta 'strpljivost' ni nič drugega kot prevara".

Father George je prišel v Moskvo. Kijev in druga mesta in je videl dokaze ogromnega krščanskega podtalstva; videl je, kako si rusko ljudstvo želi krščanstva. "Preden sem šel iz Moskve, sem krstil sedem članov strahovite NKVD", je pripomnil.

V kleti, v skladisču neke veletrgovine se je Father George srečal z enim "potujočih" ruskih duhovnikov, ki duhovno oskrbujejo skoraj polovico podtalstva. Ta mu je povedal, da je v njihovih vrstah morda nad 5.665 registriranih duhovnikov. Potujoči duhovnik se je izšolal v semenišču, skritem v neki moskovski kleti, ki pa je bilo tedaj že uničeno.

"Skrivni duhovniki", je povedal Father George, "delujejo nadalje v božjem podtalstvu, skriti pred očmi MVD pod krinko cele vrste različnih navideznih opravil in poslov. Tako krščujejo, poročujejo, spovedujejo in obhajajo."

Potujoči pevci tudi pomagajo na svoj način ohranjati vero živo. Ko potujejo od enega mesta do drugega, pa vtaknejo kako cerkveno pesem med svetne narodne pesmi.

"Moji najboljši viri", je povedal Father George, "so dajo, da je pri krščanskih mladinskih skupinah, ki jih včasih imenujejo 'Kristomol', ravno toliko članov, kakor jih je pri uradnih komunističnih mladinskih skupinah, to je pri 'Komšomolu.' To bi pomenilo, da se kakšna dva milijona otrok na skrivaj medsebojno počujuje v krščanstvu. Odraslih vernih pa je med eno tretjino in štirimi desetinami prebivalstva, kakor sodijo. To se pravi, da jih je od 67 do 80 milijonov."

"V mrzli vojni, ki napravlja svetovni položaj takoj napet, ne smemo mi, ki smo izven Rusije, nikoli zamenjavati ruskega ljudstvo z malenkostno peščico onih, ki so 'komunisti', je poudaril Father George. 'Odkril sem, da jih je tam na milijone, ki so ohranili vero živo, in da jih je na nadaljnje milijone, ki bi se radi o njih poučili'.

TITO PROGLAŠEN ZA IZDAJALCA

V luči teh dejstev nas tudi nič ne presenetil to, kar se je zgodilo te dni, ko je Kominform razglasil Tita za izdajalca.

Samo Kristusova Cerkev, ker je božja, more ostati enotna. Samo ona, ker ima večno in božjo resnico za podlago, more ostati vesoljna in edina med seboj. Vsaka človeška tvorba pa pride neizprosno do razkrojitve.

Komunizem je zajel že sedaj toliko dežel in narodov, da je nemogoče, da bi jih zmotna ideja še dolgo mogla družiti v harmoniji. Čisto naravno je torej, da ne more imeti vsestransko enakega ravnanja komunist iz ene ali druge dežele. Dokler more železna disciplina držati na trdnih vajetih vse članstvo, to že gre, toda kadar je to nemogoče, začno konji voziti vsak v svojo smer in tako je danes postalo že vsemu svetu jasno, da je komunistična slava že blizu zatona.

Človek je pač ustvarjen za kaj višjega kot zato, da bo suženjsko delal kaki stranki. Bog ga je ustvaril za večnost in zato je samo v tem pravcu mogoča enotnost vseh narodov in vseh posameznikov. Če ljudi ta ideja ne druži, jih nobena sila dolgo ne žene naprej po istem tiru.

Kakor mora komunizem priznati svoj polom v teoriji

SANS to je zveza vseh sev. ameriških Slovencev, ustanovljena med vojno, ki je potem pada popolnoma pod komunistični upliv, je sedaj prišla na črno listo in sedaj bežijo iz njega doslej glasni titovski propagandisti kot podgane, kadar se ladja začne potapljati. Tudi "progressivno slovensko časopisje" je začelo ubirati drugo smer.

IZSELJENSKI DUHOVNIK. Na pet let je bil obsojen višji izseljenski duhovnik v Holandiji, Drago Oberžan, ki je bil sedaj že več let v domovini.

ČIKAGO. Društvo Sveti Križ, ki združuje največ Prekmurcev, je praznovalo 30 letnico obstoja. V cerkvi sv. Trojice je bila slovesna sveta maša, katero je daroval Josip Hren, prvi slovenski ameriški prekmurski duhovnik. Slovesnosti v dvorani se je vdeležil tudi č. g. Jožef Godina, ki je nedavno prispeval iz Evrope.

KANADA-MONTREAL. 1. maja je bilo zdavanje Tkalec Daniel iz Trnja in Cecilije Kapitanove iz Žižkov.

CLEVELAND. Novo mašo je imel štefan Mrakužič, katerega mati Verona Ček je iz Nedelice.

Novoporočenca Ana Victoria Ličen Podgornik, rojena v Argentini in Guillermo Frančeskin Vuk, doma iz Bilj pri Gorici

Slovenska Krajina

priredi svojim članom in priateljem kolike, ki se bodo vrstile na Avellanedi, Chacabuco 501 na dan 1. avgusta z začetkom ob 12. uri. Vstopnina je \$ 5.—. Rojaci ste vabljeni, da pridete na Avellanedo k maši ob 10. uri in potem boste ostali na tem družabnem obedu in se spoznali s Prekmurci.

VSI PREKMURCI IN OSTALI ste pozvani, da se udeležite sv. maše za preč. g. Jožefa Klekel, ravnim očetom Prekmurskih Slovencev, dne 8. avgusta ob 10. uri na vellanedi, Man. Estevez 630.

družine in ljubezni in so komunistični oblastniki prisiljeni popravljati Marksovo trditev o nepotrebnosti zakona in družine; kakor ne more komunizem nadomestiti prave vere in je ne more iztrebiti, prav tako pa tudi ni v stanu zgraditi vsečloveške nadnarodne socialne skupnosti, ki bi mogla narode osrečiti.

Samo Evangelij, katerega je dal Gospod Jezus Kristus, ki je Pot, Resnica in Življenje, more dati poedinčem, narodu in človeštvu osnovo, na kateri morejo ljudje in narodi srečno živeti eden ob drugem in tudi priti do večne sreče, po kateri človek, četudi nevede in nehoti, nujno hrepenci, a jo najde le, če ga zmote ne zavedejo v napačno smer in s tem v zmede v javnem življenju ter v večno pogubo.

Kominform je Tita proglašil za "izdajalca", ker je zapustil internacionalno linijo doktrinarne marksističnega komunizma, ki je dokazal svoje judovstvo. Komunizem, ki je obetal odrešenje vsem proletarcem celoga sveta, ki že jasno kaže zgrešenost svojega nauka v zadavi morale in vere, je prišel sedaj tudi do tega, da ne more več prikriti tudi svoje politične zmote. Razpoka v njegovi zgradbi je že tako globoka, da je nikakor ne more več prikriti. Ni daleč čas, ko bo ta zmotna ideja ostala osmešena pred vsem svetom in bo vsakega sram, kateremu se bo moglo dokazati, da je kdaj na komunizem prisegal ali mu celo pomagal do zmage. Za nas Slovence pa bo ostal v zgodovini zapisan še kot krivec naše narodne tragedije in bo gotovo silno težko najti način, kako rešiti Gorico in Trst ter Koroško, ki so trenutno za nas izgubljeni.

MONTEVIDEO. Več rojakov je prejelo od doma iz Prekmurja pakete z ajdovo in proseno moko, žganjem in gobami.

IZ LJUBLJANE. Pismo pravi: ni več tako, kot je bilo. Vi, ki ste tam, bi se tega ne mogli več naučiti. Nam je pa že vseeno. Ljudje sedaj se kar javno na cesti in gostilni, postaji in tramvaju zahavlja. Zato je začel Tito popuščati

V Šmartnem v Brdih, tako poročajo, je sedaj ista postava kot pod Mussolinijem. Preje so obetali vse dobro, sedaj pa še ptice no pojo kot preje. Ljudje glave povešajo, ker je vsakega sram. Starčki od 75 let morajo ves dan delati na njivi. Če pride brat na obisk, je treba prositi dovoljenje in je 500 dinarjev kazni, če ga brez dovoljenja vzameš pod streho. Neka družina je prišla v te kraje iz Argentine in sedaj pravijo, da jim je vsa obleka postala že preširoka. Pravijo, da so si to vse drugače predstavljali.

KOZANA. 27. junija je bil posvečen v mašniku rojak Anton Prinčič v Goriči na Travniku. Na praznik sv. Petra je pa imel v Podgori slovesno novo mašo.

MIRNIK. Dobili so dva nova zvonova za župno cerkev, dva pa za cerkev v Skriljevem.

La fuga de las fauces de la muerte

No lejos de allí hay una aldea, donde vivía un compañero de estudios. Si bien no tenía noticias recientes de él no dudaba que esa familia no había sucumbido al engaño rojo. Pero no sabía tampoco si había sobrevivientes.

Con gran cautela me acerqué y desde una lomita observé el patio y la entrada de la casa. Era muy arriesgado aparecer así como estaba descalzo, con pantalones y camisa, mis únicas prendas, mísero despeinado; una lamentable figura que de lejos daba impresión de un fugitivo y ¿quien no tenía miedo en esos días de tratar con gente así? También podría caer en las manos de los partisanos...

Primero apareció una mujer que con paso lastimoso cruzó el patio y se paró llorando y observando las ruinas que quedaban de lo que era antaño el orgullo de la casa; el establo y los galpones para forrajes... Acudió una joven, vestida de negro, quien llevó a la anciana hacia la casa. Las reconocí: eran la madre y la hermana de mi amigo. Era una familia numerosa, 4 hijos y otras tantas hijas... Evidentemente a esa familia también le habían sucedido cosas gravísimas.

Con gran cuidado me acerqué a la puerta trasera y entré sin llamar. Nadie me vió. Con suma tiarantez nerviosa observé y luego me acerqué a la cocina, de donde salían voces...

En eso se abrió la puerta. Con un canasto en la mano apareció una de las hermanas de mi amigo y clavé en mi su mirada penetrante...

— Por favor, no grites, Agata, me adelanté con suplicante palabra...

Me miró de arriba a abajo y luego se serenó reconociéndome.

Pero hombre! ¿De dónde y cómo? ¡No te quedes allí! Puede venir algún rojo y nos hunden a todos. ¡Anda, rápidamente!

Diciendo eso me empujó a un cuartito de al lado; llegó la madre y otra hija más. Se pusieron a llorar... No era sólo por verme a mí en tal miseria, sino también al recordar a sus muchachos de los cuales mi amigo y otros dos más habían desaparecido.

Pero a qué lamentar así decidió la madre; pronto tuve delante mío una cacerola de leche caliente y un trozo de pan negro, también un traje usado y zapatos, sombrero y todo lo necesario para transformarme en un hombre decente.

Las noticias que me dieron, fueron horribles igual que en todas partes. Todos los jóvenes y hombres buenos desaparecidos y presos; todos los vagos, charlatanes, ladrones y criminales, en el poder.

Yo les conté mi horrible historia y supe que ya se había difundido el rumor de los horrendos masacres. Todo el pueblo vivía angustiado por sus familiares, desaparecidos algunos ya en los primeros días de mayo, cuando tuvo lugar la retirada a Carintia, otros luego, cuando se presentaron a las autoridades rojas, respondiendo al llamado público, en el cual se invitó a todos los hombres para que se presentaran, para ayudar a mantener el orden público, si fuese necesario. Muy pocos de ellos volvieron. Entre los que quedaron la mayoría eran los que no gozaban de buena fama y que eran ahora, los dueños de todo. Todas las familias buenas vivían temblando y a cada momento podían presentarse los pelotones rojos y llevarse también las mujeres de las familias cuyos varones figuraron en la lista negra de los comunistas.

Mientras charlabamos ponían las atemorizadas mujeres gran atención, para prevenirse contra cualquiera

sorpresa. Me indicaron en el suelo debajo de la mesa una entrada secreta a un sótano en donde debía esconderme si el caso lo exigiera, lo que no tardó en producirse, pues realmente apareció un grupo de personas, unos seis hombres y dos muchachos, con gran alboroto, cantando el himno de los partisanos:

Tended por doquier la horca

Nuestro dios es robar, quemar, matar. ¡Hurra

partisan!

Sin demora me retiré al refugio, desde el cual salí después de unas horas, cuando el peliro se alejó. Me contaron que la misión de la patrulla era averiguar si la gente ya tenía alguna noticia acerca de la matanza de los "blancos" y se alejaron muy satisfechos creyendo que no se conocía nada...

ADIOS MAMA, HERMANITOS, CASITA...

Ya avanzada la noche, bien descansado y repuesto y vestido me dirigí hacia mi pueblo. Marchando bien, llegaría en la madrugada. Y así lo hice. Los zapatos no me respondían del todo y preferí sacármelos para marchar mejor descalzo, ya que mi camino era por los senderos blandos que recordaba en una forma admirable, aunque habían pasado ya 8 años, desde la última vez que recorriera ese camino.

Cuando amaneció divisé en el horizonte los contornos de la loma sobre la cual se ierque la iglesia; un poco más y ya distinguí los árboles que rodeaban mi casa. En ese mismo instante sonó la campana matutina, vieja costumbre de nuestro país, el primer "Avemaría"! Como latía mi corazón! No podía más contener mi emoción. Unos pasos más y otra vez vería mi casa, a mi madre, a los míos... Caí de rodillas agradeciendo a Dios y a la Virgen Santísima por este momento.

Dios te salve María... Santa María, Madre de Dios, ruega por nosotros pecadores ahora y en la hora de nuestra muerte! No! ¿Ahora? Madre Santísima, dadme ahora la luz que necesito, para obrar lo que conviene; para acertar de que manera podré hacerme útil para la gloria de Dios y para la salvación de mi patria, para que tanta sangre deramada no se pierda inútilmente.

Me levanté para continuar mi camino luego de haberme puesto los zapatos. ¿Voy o no a la iglesia?... Podrían verme y... Así vacilé, ah! pero! no pude menos! Tenía que agradecerle a Jesús delante del sagrario, donde tantas veces recibí la santa Comunión y donde hice también el juramento, de serle fiel hasta la muerte... Encontré la iglesia abierta. Nadie me vió al entrar, nada se movió, mientras rezaba, ni tampoco nadie apareció al menos el sacristán que abre la iglesia al tocar el primer salid. Era muy temprano y la gente no había salido aun, angelus. Sólo de los prados distantes se oía el melodioso cortar de las guadañas.

Unos minutos de camino más... Qué hermosa es nuestra casita, con techo colorado y paredes blancas rodeada de arboledas, lleno de flores el balcón... Siempre era hermosa, pero tanto como esa mañana, no me pareció jamás...

Algunas dependencias de nuestro patrimonio han sufrido consecuencias de la guerra, pero en términos generales han podido ser reparados los daños...

En un valle hermoso puedes ver un hogar,
Es mío, jamás lo podría dejar...

Me estremecí al recordar esta canción, presintiendo que difícilmente podría quedarme en casa...

En ese momento se abrió la puerta. Apareció mama y... ¡Mamá, no grites! me adelanté a las posibles reacciones imprudentes de ella y con largos pasos la alcancé la abracé y la llevé adentro, para no hacer nin-

gún espetáculo público, que pudiera llamar la atención de los vecinos.

¡Mi hijo! ¡Estás vivo! Cuánto la pedí a nuestra Señora que te salve!

¿Y el hermano? ¿Dónde está Luis...?

No contesté nada. Ni pude, ni convenía en ese momento. Ya lo sabía la buena mamita. Se lo contaré luego, cuando pueda aguantar la horrible noticia. Con todo... Quizás había hecho Dios algún milagro también con él. Quizás él también aparezca algún día, así preparé mi relato para mamá a que conté luego de haber hecho las necesarias averiguaciones, acerca de la seguridad y peligro que corría mi vida en casa.

Unos días esperé escondido en casa, hasta que se cicatrizaron mis lastimaduras. Entonces me dí cuenta de que no convenía que me quedara más pues ya habían llegado hasta mi pueblo los rumores de las matanzas de los 'blancos' y las patrullas rojas se presentaban cada vez con más frecuencia; así que una noche tuve que despedirme para volver, cuando Dios quiera...

¡Ay! que amarga era aquella hora... Pero quedarse equivalía a torturas y muerte segura... Si bien en el pueblo nuestro no hubo traidores, si bien gozaba yo de la amistad de todos, no podría ocultarse mi presencia por mucho tiempo. Las tres cuartas partes de los varones de nuestro pueblo habían desaparecido. La mayoría quizás asesinados, algunos vagan por el mundo quien sabe donde... Siempre tendré más seguridad de ver el retorno de tiempos más felices, si huyo, huyo hasta donde la peste roja no me alcance...

Que Dios te ayude, que María te cuide, que tu angel de guarda te guie, así me despidió mi madre, al señalarme la última cruz en mi frente. Si es que ya no deberíamos encontrarnos en la tierra cuidate para reunirnos en el cielo... Un beso... Pocos me dió mi mamá... No existe tal costumbre entre nosotros. Un beso... ¿Habrá sido el último?... Un apretón de manos y me alejé corriendo para no quedar vencido por los gemidos y lagrimas que a duras penas detenía... Adios, mamá, adiós hermanitas, adiós mi casa, adiós mi patria...

Y AQUELLOS QUE NO VOLVERAN JAMAS

Arriesgada era mi marcha. Dos días tardaría en el mejor de los casos, hasta alcanzar a Goricia. Diós quiso que la tercera mañana ya saludara de lejos Nuestra Señora de Monte Santo. A mediodía yame encontré entre amigos que escucharon con manos crispados mi horrible relato. Ya tenían noticias de lo ocurrido, pero hasta el momento no vieron a ninguno de la criminal matanza de los jóvenes anticomunistas.

Todos me aconsejaron que debía presentarme inmediatamente al alto comando aliado, para depositar allí mi testimonio y para impedir ulteriores repatriaciones.

Luego de haber depositado mi declaración jurada di con un amigo, que lo tenía por muerto. Era del mismo batallón. Ambos salimos de Vetrinje el mismo día para ser repatriados. Yo ya no dudaba ni lo más mínimo, que habría quedado sepultado en la tumba común entre miles y miles... El creía lo mismo de mí... ¡Qué encuentro emocionante!

Con pocas variantes le sucedió lo mismo que a mí. Sólo que él estuvo aún más cerca de la muerte que yo. Llegó hasta quedar sepultado debajo de los cadáveres. Cuando le tocó el turno de pasar por la línea mortífera de las ametralladoras, se desplomó en la fosa junto con el compañero con el cual iba atado. El mismo creía que las balas lo habían alcanzado y se cayó desmayado. Más tarde se despertó sintiendo sobre sí el peso de los cadáveres y la humedad de la sangre, que comprobó al querer aliviar la sed. Horrorizado se dió la cuenta de su situación: sepultado vivo debajo de los muertos...

Todavía trabajaban las ametralladoras llenando la fosa con más y más víctimas, hasta que los verdugos, terminada ya su tarea de matanza, dispararon unas cuantas veces en la fosa para ultimar a quien hubiese quedado con vida...

Luego apagaron las luces, se acallaron las conversaciones, se alejaron los pasos. Recién entonces intentó el muchacho moverse, y halló sus manos libres. No pudo saber como se libró de las ataduras. Trató de mover los pies y maravillado se sintió sin heridas notables. Poco a poco logró salir de entre los cadáveres, pero mientras tanto oyó unos pasos sobre la fosa. El sentinela, por su parte, también notó señales de vida entre los cadáveres y, sin hacer más averiguaciones, mandó otra descarga con la ametralladora y, luego de observar unos instantes, se alejó, diciendo: "creo que ya te basta".

Con unos esfuerzos sobrehumanos logró el joven desembarazarse del peso de los cadáveres y aprovechando el silencio completo se alejó arrastrándose con las últimas fuerzas. A unos centenares de metros halló un buen lugar para descansar un rato. Calmando su ardiente sed con las gotas del rocío pudo continuar su marcha para alejarse cuanto más de allí. Fué el único que se salvó ese día. Después de variadísimas y horripilantes escenas, logró cruzar la frontera yugoslava renunciando a la visita de su familia, porque no vió modo, como cruzar el río Sava, no siendo nadador para tamaba empresa. Dios estiró su mano para darnos testigos

Poco días después hallé en el campo de Monigo a otros cuatro que lograron salvarse de la misma manera que yo, escapándose durante la marcha a la muerte. De los 11.200 llevados a la muerte sobreviven apenas una decena que quiso Dios conservar como testigos de la bestialidad de las matanzas comunistas.

Llegué a la Argentina. Con el vapor Santa Cruz travesamos el Atlántico. Grandísimo era mi consuelo de poder viajar bajo tal emblema. Luchamos por el triunfo de la cruz sobre la hoz y la Santa Cruz nos llevó a nuestra segunda patria.

Al hallarme en el Hotel de Inmigrantes, me saludó un amigo felicitándome por haberme salvado. Luego me contó su historia. En mucho se parece a la mía. Sin embargo tiene pormenores, especialmente dramáticos.

Entre brutalidades que repugna creer a quienes no las han experimentado, ha sido precipitado por las balas de un pelotón junto con otros compañeros en un hondo precipicio que formó la naturaleza en los bosques de Kocevje. Es un abismo parecido a la famosa grotta de Postojna (Postumia). Los verdugos rojos, para simplificar la matanza de miles de anticomunistas y para borrar más fácilmente la huella de sus crímenes, echaban los cadáveres en esos precipicios, tragando muchos miles aquél de Kocevje.

Al ser precipitado ese muchacho en la profundidad, se deslizó su cuerpo hacia un hueco lateral, donde despertó de su desmayo. Al lograr desatar sus manos trató de calmar la sed con la humedad de las rocas, entre las cuales se hallaba.

Horrible era su situación. Muchos compañeros de la misma suerte, vivían aún. Algunos rezaban en voz alta; otros exhortaban a los demás a hacer actos de fe y a rezar el pésame, otros deliraban. Había sacerdotes que cantaban la Misa; allí uno gritaba, otro repetía: perdónales Señor porque no saben lo que hacen;... otros llamaban a la madre u otros seres queridos. ¡Ay! qué desgarradores eran esos gritos entre los cadáveres en el abismo en el cual Dios era la única esperanza.

Así se entregó a la voluntad de Dios. A los dos días ya se notaba poco señal de vida entre esa masa de carne

V DOLU, ki spada pod faro Opatje selo, a je ostal sedaj v Italiji in zato ne morejo v svojo faro k maši, imajo službo božjo v šolskem poslopuju. Maša pa ima g. nunc iz Jamelj. Tudi fatimsko Marijo so tam slovesno sprejeli. Sedaj hodi mnogo več ljudi k maši kot prej, in posebno vzbuja pozornost udeležba velikega števila moških.

Praznik Sv. Antona je vsa fara, ali bolje pol fare (drugi del je prišel pod Jugoslavijo), praznovala z veliko procesijo.

GORICA. Slovensko Alojzijevišče na cesti. Če bo izvedena naredba italijanske oblasti, je ta prezasužni zavod izgubljen za Slovence. L. 1930. so fašisti Alojzijevišče razpustili in komisar ga je prodal za vojašnico za 250.000 lir. Zavezniki so hišo spet vrnili svojemu namenu in se je že začel vršiti redni pouk v letu 1946-47. Bilo je 42 srednješolev v njem. Sedaj pa je laška vočjaška oblast spet nastopila in hoče uveljaviti svoje pravice. Kdo ve, če se posreči našim možem, da zavod, ki je trd v peti laških napetežev, rešijo Slovence. Proti naredbi, da je zavod razpuščen s koncem šolskega leta, je vsa slovenska duhovščina nastopila z vsemi sredstvi.

VELENJE, SMARTNO. Zlato mašo je obhajal župnik Peter Keler.

ROGATEC. Za dekanata je bil imenovan kostrevniški župnik Slavič Janko.

FRANKOLOVO. Za župnika je imenovan dosedanji upravitelj Kranje Franc.

VELENJE-SV. VID. župnik Ledinek Maks je nastavljen za župnika v Žrečah. Oskrboval bo tudi župnijo Skomarje.

SOLČAVA. župnik Kolman je bil obsojen na več let ječe. Za upravitelja je imenovan kapucin, P. Prah Hugolin.

SLOVENJGRADEC. Šmartinski župnik Somrek upravlja tudi faro Sv. Miklavža.

ŠENT ILJ POD TURJAKOM. župnik Bohanc upravlja tudi Šent Vid pod Valdekom.

SV. KRIŽ PRI SLATINI. Za župnega upravitelja je imenovan Orešnik Jože.

SMARTNO V ROŽNI DOLINI. Za župnika je imenovan Podpečan Srečko.

MARKOVCI v Prekmurju. Za župnika je imenovan Ludvik Varga.

KRALJ PETER V AMERIKI. Dne 21. maja je bil sprejet pri Trumanu. Imel je sestanek tudi z Mačkom in tudi s srbskimi, bolgarskimi in slovenskimi politiki.

GORICA. "Primorski dnevnik", ki izhaja v Gorici, in "Ljudski tednik", ki izhaja v Trstu, sta objavila napade na slovenske protikomunistične voditelje v Trstu in Gorici. Menda sta mislila, da lahko počneta kar hočeta, prav tako kot njuni pajdaši v Jugoslaviji, kjer dobe toliko več odlikovanj, kolikor bolj lažljivo napadajo politične nasprotnike. Pa sta se oglasila napadeni dr. Agnelet-

to in dr. Franc Vesel in vložila tožbo, ki je končala z odsodbo, ki je zadela Ivana Bukovca in Hreščaka, ki morata plačati 100.000 lir kazni in sodne stroške; poleg tega bodo morali plačati tudi odškodnino za žaljenje časti. Tudi v Sev. Ameriki so uredniki komunističnih slovenskih listov v obupnih skrbeh, kako bo sedaj, ko bodo morali dokazati laži, katere so objavljali po rdečem sistemu proti ravnatelju Gabrovšku.

DOBRAVLJE pri Vipavi. 20. maja je umrla 79-letna mati znanega novinarja Branka Verčona, ki je bil od "ljudskih oblasti" leta 1945 obsojen v Ljubljani na smrt, a pomilovan na 20 let ječe. V spremstvu straže je prišel na pogreb.

ŠTANDREŽ. Na Telovo je bila izredno lepa slovesnost. 42 otrok pri prvem Sv. Obhajilu, 50 birmanih in velikanska procesija, pri kateri je igrala mestna godba.

GORICA. Damir Feigel, odgovorni urednik "Soče", je tudi mislil, da lahko piše, kar mu drago. Pa je ostal v zelo veliki sramoti, ko ga je dr. August Sfiligoj tiral pred sodišče in zahteval dokaz resnice. Dobil je eno leto zapora, 20.000 lir odškodnine, sodne stroške in 100.000 globe.

TRST. 11. junija je umrl pri Sv. Ivanu 70-letni Vinko Trobec, učitelj v pokoju, ki je deloval v Trstu, Istri, na Krasu in na Goriškem. Bil je velik nadrodnjak.

POPLAVE NA GORIŠKEM. 4. junija so prestopile bregove Soča, Vipava, Korren in Vrtojbitca ter ostali potoki v nizini. Zrušil se je pod navalom vode del novega oboka v bližini gluhonemnice. Največ škode so trpeli kraji Vrtojba, Senpeter, Kronberk in Rupa.

NOVA GORICA. Ker je komunistična politika zaigrala Slovencem Trst in Gorico, skuša to izgubo nadomestiti z velikopoteznim načrtom Nove Gorice med Kromberkom in Solkanom. 13. junija je bil postavljen temeljni kamen za nove zgradbe.

MIREN. Na praznik Sv. Rešnjega Telesa so morali vsi delavci na delo, ker bi jih sicer obsodili za "saboterje". Pa se je vendar zbralok k procesiji več ljudi kot kdaj koli prej in tudi moških je bilo zelo veliko. Prišli so iz Bilj, Renč in Bukovice, kjer niso imeli procesij, bodisi ker nimajo duhovnika ali ker je slaboten.

OPATJE SELO. Pri Telovski procesiji je igrala tudi godba.

VRTOJBA. Zadnjo nedeljo maja so priredili posebno romanje, ki je bilo zaključek skromnega misijona, ki ga je imel kapucin iz Sv. Križa. Zbrali so se okrog domačega Marijinega kipa, ker niso mogli prinести čez mejo Fatimske Marije, kot so si želeli.

KAMNIK. V Mekinjah so dali prostor za zaasno taborišče 223 slovenskim izseljencem, ki so se vrnili iz Westfalije (Nemčija). Večinoma so rudarji. V Nemčiji je velika gospodarska kriza in zato so seveda raje pohiteli domov.

humana. ¿Cuándo llegaría la muerte para librarlo a él?
¿Por qué tardaba?...

El tercer día se movió algo sobre el precipicio. Con gran estruendo hicieron volar con dinamita la entrada de la cima. Evidentemente querían así encubrir sus crímenes. Pero Dios quiso salvar también un testigo de esa bestialidad. Al volar el cuello del precipicio, se volcó una haya a través de la horrible tumba, metiéndose unas ramas adentro, de tal manera, que una alcanzó hasta el muchacho.

TOLMIN. Dekan Josip Vodopivec je bil aretiran. Vzroka niso navedli.

DREŽNICA. Isto se je zgodilo tudi župniku češornja, ki je obsojen na 11 let.

LJUBLJANA. V ječi je umrl duhovnik † dr. ANTON STERLE, ki ima tukaj brata. Kot mnoge duhovnike, je tudi njega OZNA vtaknila v ječo. Pa ne morda, ker je dvigal reakcijo, temveč ker je zvesto oznanjal Kristusov nauk.

HOČE PRI MARIBORU. 17. aprila je umrl duh, svetnik † č. g. ALOJZIJ SAGAJ, star 6f let. Kaplanoval je v Laporju, v Šent Lovrencu na Dravi, Polju in v St. Janžu. Od leta 1924 je bil dekan v Hočah. Za časa vojne je bil pregnan na Hrvaško. Umrl je na operaciji.

CARINA NA PAKETE. Sporočajo od doma, da od 1. aprila dalje pobirajo veliko carino na pošiljke iz Amerike. Novo blago se zacarini, kar je več kot 1 kilogram. Rabljena obleka je carine prosta. V Ljubljani leži 30 vagonov paketov, ker carina ni dobro organizirana in tako bo mnogo pošiljk uničenih.

ZADRUŽNI DOMOVI. V MEDANI v Brdih ter. v VRHOVLJAH pri Sežani so že otvorili zadružne domove, ki so zavoved prisilnega dela v tem letu za vse vasi.

OBISK PRI PREKMURCAJ V KANADI

(Poroča Ivan Hodnik)

Da sam zvedo, ka je prišeo v Kanado naš begunec rojak Ivan Halas (doma s čerenovec, rod pokojnega polanskoga plebanuša Halasa, šteroga so Madžari za časa vojne bujli) i ka je zdaj pri svojem rojaki Jožefi Antolini v Albertoni blizu Hamiltona (Canada), sam se obiščem. Tak smo se odpravili na pot včasi odločo, ka a s svojo familijo v soboto 29. majuša. V lepom vremeni smo že odvečera toga dneva bili v Hamiltonu in pozdravili Mr. Ritlop Tunija, šteri je že od leta 1927 tam. To vam je pravi Prekmurec, šteri nešče živeti v tovarni, liki v svojem lepom ogradi i po grozdji dišeči goricaj. Pozdravo nas je z rdečov kapljicov iz svoje pivnice i pridelka iz svojih goric.

Drugi dan, v nedelo, so mela deca i starši veselje, ar je bila prva sv. pričest. Tudi dva Antolinova i trije Balgačovi (z Beltinec) so bili pri prvoj sv. pričesti. Obed smo meli pri Antolinovih. Tu nas je prišlo odvečara toga dneva preko 40 Prekmurcov vklip.

PRIKAZOVENJE V RADMOŽANSKOM LOGI. — Neštarni naši čtevci so nam poslali pisma od toga prikažuvanja. V čikagi jih je več dobilo takša pisma. Nešče ima celo od g. Kl. pismo od toga. Za tisto ečše posebno prosimo.

PREKMURSKI SLOVENCI V HAMILTONU (Kanada) smo organizirani v svojem posebnom samostojnom društvi. Društvo vodijo Mr. Ritlop, Mr. Horvat i Mr. Hanc. Novice od američkih

Considerando los verdugos terminada su tarea se alejaron. Esa rama empero era la mano que Dios tendió al joven para treparse del abismo. Luego de muchas angustias y riesgos logró escaparse y existe testigo vivo de la brutalidad comunista en los bosques de Kocevje, donde fueron asesinadas unas 20.000 personas entre eslovenos y croatas por no querer ser comunistas.

Pocos se han salvado. Los demás están en la gloria de Dios y son mártires de nuestro siglo y garantía del triunfo próximo de la Iglesia contra la herejia comunista.

Slovencov zvedimo največ iz "Ameriške domovine".

ZADRUŽNE DOMOVE ZIDAJO tudi v našoj Slovenskoj krajini. Ve, če po pravici povemo, pozidali so ešče ne miednoga. Samo sklepajo dosta. V vsakšoj občini je komunistična organizacija. Ljudstvo bi moglo prihajati k njenim sejam. Zadnjo zimo so "voditelji" na tej sejaj prinesli predloge za zidavo zadružnih domov. Zidali do občani, kakpa s prisilnim delom. Meštiri do delali ravno tak vse zobstonj. Kda so ljudje to čuli, so spitavali, kakši namen do meli tej zadružni domi. Etak so razlagali "voditelji": "V domi bomo imeli občinsko kuhiško. Doma vam ne de trbelo kuhati. Vsi od družine te na polji delali, poudne, večer pa zajtra pridejet jest v dom. Sčasoma tudi ne bodo potrebeni telši delavci na polji, ar mo vse delali s traktorji i stroji. Narod de šo delat v tovarne." Nikomi je to ne šlo posebno k senci. "Voditelji" so videli, ka pri narodi nega volje za to. Odlašalo i odlašalo se je z delom. V celom Prekmurju so dozdaj začnoli z zidavom Zadružnega doma samo v Rakičani, Sredici i Gornjoj Lendavi. V zadnjem časi je pa prisla od oblasti na vse "voditelje" močna zapoved, ka morajo ljudi prisiliti k deli. Kakpa siromaškomi ljudstvi ne bo preostalo drugo kak se vdati i mirno brez reči kopati, prinašati, zidati...

LETEČA BRIGADA mladiških aktivistov (komunistične prisilne organizacije za brezplačno delo) je bila ustanovljena tudi v Soboti. Pošiljajo jo iz kraja v kraj, ka bi začnoli z zidavom društvenih domov. Tak si mislijo, če se ednak z delom začne, te do že domači naprej delali.

REGULACIJA MURE. že od nekda je prosilo i terjalo prebivalstvo na obej bregaj Mure, ka bi se regulerala struga, ar je voda posebno na sprotoletje i vjeseni, kda so vode narasle, delal strašno dosta kvara. Spodjedala je bregove i notri metala rodovitno zemljo. Z delom reguliranja se je nekaj začnolo že pred vojskov. Komunisti so te ljudem čopovedovali, če bi oni meli oblast, bi reguliranje včasi vred spravili. Pred leti so oblast prek zeli. Staro delo reguliranja so eden čas naprej prelali. Zdaj so pa z delom gor henjali...

GORICA. Pred odrhodom v Argentino so se tu poročili: Marinič Rudolf z Jančič Slavico, Jančič Anton z Marinič Leopoldo in Jančič Angel z Marinič Marijo, vsi begunci iz Vedrijana v Brdih.

V SPODNJI TREBUŠI je umrl tamkajšnji župnik g. ♀ ANTON SOK v starosti 68 let. Rodil se je v Kredu na Kobariskem, v mašnika je bil posvečen 31. 7. 1904 v Gorici. V Trebuši je služboval od prve svetovne vojne.

NACIONALIZACIJA

V Sloveniji je bilo ponovno nacionaliziranih 636 podjetij, med njimi 63 kovinske stroke, 72 tekstilne, 22 živilskih, 31 usnjarskih, 80 hotelov in penzionov, 40 podjetij za gradbeni material, 6 gradbenih, 72 mlinov, 44 vinskih kleti itd. V časopisih pa se Titovi oblastniki razpisujejo, da bodo ostro nastopili proti vsem, ki širijo alarmantne vesti, češ, da ima FLRJ namen nacionalizirati obrtniška podjetja, in da naj bodo obrtniki in kmetje kar brez skrbi, ker se v FRLJ ravna po volji ljudstva in so uredbe pač izraz ljudske volje. Mi smo pa prepričani, da bo ta "ljudska" volja že našla poti in sredstev, da zaduši še tiste ostanke svobodne trgovine, ki životarijo za zaveso.

RUPA — PEČ (Gorica)

3. maja je fatimska Gospa priromala v našo novo faro. Priprave, ki so se vrstile za ta praznik, so zajele vso faro od otrok pa do starih mož. Vse je delalo in krasilo svoje domove in vas, da bi bil sprejem res veličasten. Izjemo so delali le nekateri puhi progresisti, ki s svojo napredno pametjo niso mogli dumeti tega doslej neznanega verskega navdušenja. Vsa njih prizadevanja, da bi preprečili, ali zmanjšali navdušenje faranov, so propadla.

V pondeljek pozno zvečer smo sprejeli kip fatimske Gospe v Gaberjih pri Tomažu. Ko je naša lepa slovenska cerkvena pesem pretrgala tišino pomladanske noči, so se srca, strnjena okrog belega kipa božje Matere, zganila: naše duše je objela skrivnostna neskončna sladkost... Počasi se je procesija pomikala skozi vas proti cerkvi. Vse je bilo v cvetju in lučkah, vse praznično in veličastno.

Drugi dan zvečer smo pa spremljali nebeško romarico v sosednjo vas Peč. Kresovi in rakete so jo pozdravljali ob poti. Tudi Pečani so ob tej priliki pokazali, da so vredni nasledniki svojih vernih prednikov.

5. maja zvečer se je pa Mati od nas poslovila. Kljub slabemu vremenu smo jo v procesiji prinesli do mirenskega bloka. Onstran državne meje so v blatu in vodi klečali naši bratje in sestre in v solzah, ki niso smeale na dan, so dušili svoj jok. Iz skrušenih src je vrela ena sama velika prošnja... Reši nas, o Mati.

PO KRISTUSOVEM VZORU

Peiping, Kitajsko. — Rev. Leonidas Bruns, holandski frančiškanski misijonar, star 35 let, je imel za seboj zgodovino gorečega misijonskega delovanja, dokler ga niso ubili komunisti 25. okt. 1947. Prišlo je na dan, da je bila njegova smrt čudovito podobna smrti našega Odrešenika na križu.

Prijeli so z njim vred tudi dečka, ki mu je stregel. Father Bruns jim je povedal, naj dečka spustijo, ker ni nicesar zakrivil. Ko so ga spustili, je fantek smel prinašati duhovniku hrano 10 dni, vse do 25. oktobra. Ko je bil tisto jutro Father Bruns poklican na zagovor, so ga komunisti obdolžili, da je prišel v tisti kraj z zahrbtnimi nameni. Duhovnik jūn je odgovoril: "Vprašajte ljudi, kaj sem učil in kaj sem delal. Celo leto sem bil med njimi". Pokazal jim je tudi potni list, ki so ga komunisti sami odobrili v letu 1946.

Nato so ga slekli in mu vzeli redovno obliko. Okoli stoječi so ga začeli pretepati s palicami. Preden je postal nezavesten, je molil: "Gospod moj, brž, brž vzemi mojo dušo k sebi". Nato so ga predali z bajonetom in mu odrezali glavo.

Komunisti so dovolili fantiču, da vzame mrtvo truplo in ga pokoplje. Ker ni imel krste, je zavil misijonarjevo truplo v koc in ga pokopal.

KOMUNISTIČNA VLADA V SLOVENIJI VZELA VSE KLASIČNE SLIKE NAŠIH UMETNIKOV

Ljubljana. — Vlada je izdala uredbo, da se vse klasične kulturne umetnine stavijo pod "državno varstvo". Dejansko to ni nič drugega, kot uničenje lastninske pravice. Dosedanji lastniki smejajo samo še čuvati umetniške slike za državo, druge pravice pa nimajo nikake.

Ta uredba določa, da so kot kulturni spomeniki zavarovana vsa dela pomembnejših slovenskih umetnikov 19. in 20. stoletja, zlasti pa vsa dela teh umetnikov: Josipa Tomincu (slikar zgodnjega 19. stoletja), Matevžu Langusu, Mihaelu Stroju, Janezu Wolfu, Janezu Šubicu, Juriju Šubicu, Antonu Ažbeta, Jožefu Petkovšku, Ivane Kobilice, Ivane Groharju, Ferdu Veseli, Riharda Jekopiča, Matije Jame, Mateja Sterne, Franceta Bernekarja, Alojzija Gangla in Ivana Zajca, in sicer ne glede na to, čigava last so ali kdo jih ima.

Slike teh umetnikov se ne smejo predelovati, restavrirati, odsvojiti, zastaviti ali premestiti v drug kraj. Vsi lastniki del teh umetnikov so morali do 15. februarja t. l. vse take umetnine prijaviti posebnemu kontrolnemu zavodu v Ljubljani.

Tako so v Sloveniji tedaj dejansko zaplenili vse umetnine klasikov slovenske umetnosti.

ŽENSKE V TOVARNE

Mati piše hčeri v tujino: "Tudi ženske smo morale iti delati v tovarno. Delati moramo ponoči, kar me zelo utruja. Podnevi je namreč doma dosti dela, pri tem pa je vse tako drago: Moka 150 din kilogram, slanina 250. Pa še vpijejo, da so za reveže. — No, za en del je prav, da je tako prišlo. Imajo ljudje vsaj dobro šolo. Kadar se bo zdelo Bogu dovolj, bo že on posegel vmes."

KOLIKO SE ZASLUŽI

Novi režim si prizadeva napraviti kmetijske obdelovalne zadruge ali kolhoze. Tako je specialna sadjarska zadruga "Osojnik" pri Ptaju. Dve veliki posestvi so naselili s sadjarji in jih spremenili v nekak sadjarski kolhoz. To zemljo obdeluje 35 družin s 135 članji, od teh je vključenih v produktivno delo 70. In kaj zaslužijo pri tem skupnem delu? Oni, ki delajo, so prejeli v letu 1947 za delovni dan po 85 dinarjev, to je kakih 2200 din na mesec. Pa je treba od tega plačati še davek.

GCRICA — 40-LETNICA MARIJINE DRUŽBE. 9. maja se je vršila izredno lepa, umetniško obnovljena, vsebinsko bogata in obilno obiskana prireditev ob spominu 40-letnega delovanja slovenske Marijine družbe v Gorici. Poleg odličnih dekliških, dramatičnih, pevskih, deklamacijskih nastopov in nagovorov, je nastopil tudi operni pevec Cvetko Slamič iz črnič.

Posebno pozornost je vzbudila navzočnost 11 jubilant, ki so kot častitljive gospe prisostvovali tej svečanosti in ki so pred 40 leti bile sprejete v Marijino družbo pri prvem sprejemu. Posebno opažena je bila "častna prednica", Fani Rojčeva, manica vsemu dobremu med katoliškimi goriškimi Slovenci.

O zgodovini Marijine družbe smo slišali, da je bila ustanovljena 1. 1908. Ustanovil jo je tedanji stolni kaplan Ciril Vuga, ki je bil pozneje dušni pastir v Podgori. Že koj od početja je bila zelo močna družba, posebno ker je imela svoje članice tudi iz raznih hokoliških vasi, kjer tedaj ni bilo še Mar. druž. Pri prvem sprejemu je bil navzoč tudi tedanji nadškof msgr. Sedej. Pozneje so vodili družbo: dr. Ignacij Kohab († 1922), msgr. Valentinčič, msgr. Cigaj († 1935) in po njegovi smrti sedanji voditelj msgr. dr. M. Brumat. Največ časa pa je bila prednica gč. P. Matkuc, namreč 27 let.

V 40 letih svojega življenja beleži družba lepe in težke ase, več težkih kot lepih. Posebno so bila usodna leta, ko je fašizem začel svoje veliko raznarodovalno delo zoper Slovence, torej nekako od leta 1926 do 1943. Ta čas se je moral družba odpovedati vsakemu delu izven cerkve. Opustiti je morala prreditve in druge manifestacije, ki bi utegnile "skrunuti italijanstvo Gorice". Omejila je zato svoje delo predvsem na družbene vsakoletne duhovne vaje. Kako težko je bilo takrat, priča dejstvo, da so nekaj časa, ko je bil voditelj msgr. Cigoj, morali imeti shode na Kostanjevici, ker se je zdela cerkvica sv. Antona preblizu kvesture. Kljub temu je bila družba tista, ki je ves čas skrbela za cerkveno petje v stolni cerkvi pri jutranji slov, maši in nekaj časa tudi na Travniku.

Najbolj nevarni časi pa so prišli nad Mar. družbo, ko so se začele komunistične homatije na Primorskem. Tedaj so mnoge družbenice po deželi zamejnale Družbo za OF in Marijino svetinjo z rdečo zvezdo. Tedaj je grozila ista usoda tudi goriški Mar. družbi, če bi ne bdelo nad njo budno oko njenega voditelja msgr. Brumata, ki je spoznal nevarnost OF in obvaroval pred njo svojo Družbo. Dočim so druge Družbe po deželi zapadle razkrojevalnemu delu ofarske propagande, je izšla goriška Družba iz te preizkušnje samo še bolj okrepljena. Dočakala je tako zopet lepe čase, ko sme brez posebnega strahu delati za versko in apostolsko vzgojo slov, deklet v Gorici kakor tudi za njihovo izobrazbo in pošteno zabavo.

NA HRVAŠKEM ZELO MANJKA DUHOVNIKOV. 70 župnikov je sploh brez dušne oskrbe. V Stari Gradiški je pa 140 duhovnikov bilo zaprtih pred nekaj meseci. Koliko jih je sedaj, ne vedemo.

MOSTARSKI ŠKOF Mons. Peter čuje je bil aretiran. Vzrok je neznan. Obsojen je na 11 let ječe.

ZAGREB. Turška džamija je tudi prislušna na vrsto. Letos so jo porušili. Komunizem je pač sam vera in zato so mu vse druge vere na potu.

ŠKODA JELAČIČA. V Zagrebu je bil najpomembnejši spomenik Jelačiču bannu, postavljen na Jelačičevem trgu, Lani so ga porušili. Ko so to delali, je gledal početje hrvaški kmet in menil: Zakaj vendar podirate spomenik. Ali ni to delo nepotrebno? Saj bi lahko kar glavo odpirili, pa Titovo nasadili. Kadar se boste Tita naveličali, boste pa spet njegovo lahko sneli pa bo spet Jelačič prišel nazaj.

DRAGULJE IN URE, lahko kupite v "Casa Boyú", ki jo je otvorila ga. Antonija Jurčec na Olazabal 2336.

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI

Kadar imate opravka v Buenos Airesu, se ustavite v

HOTELU

"PACIFICO"

Ker boste ceno in dobro postreženi.

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIC

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije
izvaja

L U I S D A N E U
PERU 832 T. A. 34 - 3405

Matajev Matija

ODŽENE SNUBCA

Ko se je zbudil, je sijalo zopet sonce z jasnega neba in risalo okenski križ na mizico. Vstal je in premisljal, naj bi počel; tedaj pa je kuhanica pri vratih poomnila glavo v sobo.

"Sta že tukaj, gospod ženin in njegova mati!" je šepetal. "Kavo bosta pila pri nas in pozneje se gredo izprehajat z našimi."

Matija, radoveden, kakšen je ženin ohole Eleonore, je šel takoj v obednico. Ko je zaprl duri za sabo, je obstal par trenutkov. V sosednji sobi je slišal tuje glasove. Počasi je odprl vrata.

V salonu je na zofi sedela bleda, starra gospa v šumeči sivi svili in sivkastih rokavicah. Visoko je dvigala glavo in se trudila, držati se kar najbolj dostenjano; okoli vrata in na prsih ji je visela drobna, rumena verižica, o katerej so vedele razen gospes Krajanove vse druge prijateljice, da ni od pravega zlata. Poleg starke je ždel droban, obrit gospodek v belorumenasti obleki in je nemški, z dolgočasnim glasom nekaj pripovedoval gospes Krajanovi.

Hladni pogledi, visokostno, napeto vedenje te gospode je izprva oplašilo Mataja. Napisled pa se je le ohrabril, se blizal gostoma, jima prijazno želel dober dan in ponujal svojo široko dlan.

"Ljubi moj, pojdi no v kuhinjo, kuhanica naj ti da malico!" ga je prosila gospa Beti, vsa zardela, in se v očitni zadrgrej gladila po krilu.

"I, kaj bi hodil zdaj v kuhinjo, tam sem sedel že po kosilu dosti dolgo", se je protivil Matija. "Naj se rajš kaj lepega pomenim z gospodo tukaj, saj je ne vidim vsak dan! Ne zamerite mi, Matajev Matija sem, s Telebanovega. Obiskat sem prišel svojo ljubo Šp — oha! Beto, sem hotel reči. Prava sestra mi je; še zdaj me poskeli, kadar se spomnim, kako sem bil včasih doma tepen zavoljo nje. Kdo sta pa vidva?"

"Milostiva gospa Ribitscheva in njen gospod sin", je rekla gospa Beti s ponosrečenim nasmehom. Z veliko muko, po sili se je držala prijazno.

Gospod Ribitsch je s čudnim pogledom premeril Mataja od nog do glave. Matija pa mu je krepko stisnil roko. Gospa Ribitscheva je komaj vidno pokimala, dočim si je njen sin s parfimiranim robcem potegnil po orokavčeni desnici.

Tedaj je prišla hišna in javila, da je gospodični Eleonorini slabo in da prosi, naj pride gospa mama takoj k njej.

"Preveč se je najedla tiste kaše!" si je mislil Mataj.

Obe gospes sta prestrašeni odhiteli k bolnici, Matija pa je sedel k gospodu Ribitschu.

"Ne zamerite mi, ljubi gospod", je začel, "nekaj vam moram povedati. Zdaj ni moje sestre tukaj, ki tako rada prodaja sitnosti — no, vsak ima svoje dobre in slabe navade. Zdaj lahko govorim, kar hočem. Moram vas malo potolažiti, Zakaj to je dobro delo."

Gospod Ribitsch si je ogledoval svojo rokavico, včasi pa prežavo premotril Mataja.

"Žalostni ste, ker vam gospod Krajan kratko malo ne mara dati svoje hčere", je nadaljeval tolažnik. "Nikar preveč ne žalujte!"

V trudnih očeh mladega starčka se je zasvetila iskra, okoli porogljivih usten je trznil zasmeh, toda le za tremeutek.

"Dečka ne bo imela toliko dote, kakor mislite vi, ampak komaj pettisoč gol-dinarjev!"

Gospod Ribitsch je nehal ogledovati svojo rokavico; po njegovem bledem, izzetem očrnu je prhnil komaj viden znak stavotnega zanimanja.

"In bolna je reva tudi", je razlagal Matajev Matija. "Njeni pravi rdeči lase so ji že izpadli z glave. Siota nosi teže klete in se zob nima vseč svojin."

"Ali je res, kar ste mi pravili?" je pogrkoval starikavi mladenič in zamiral zasporno.

"O, res, res!" je poudaril Matija navdušeno. "ce hočete zvedeti se kaj več, pa pobarjte kuharico! Ta ženska vam ve vse, ker zmeraj pridno posluške utepa pri vratih. Menim, da sem vas potolazil prav lepo; opravil sem dobro delo. Zdaj se pa rajsni umaknem, da se spet kaj ne zamerim sitni sestri. Pa brez zamere, gospod! Z Bogom!"

Matajev Matija se je vrnil v svojo sobo in gledal doči na dvorišče. Navdajala so ga prijetna čustva po plemenitem činu usmiljenega kristjana.

Iznenada pa je zaslil razburjen, glasen preprič. Največ sta besedovali milostiva gospa Ribitscheva in pa njegova ljuba sestra; gospod snubač se je le malo vtikal v zivahnji, srditi razgovor. Zaajci pa so mahoma umolknili vsi — odpirali in zapirali so vrata... po stopnicah so hiteli nagli koraki...

Zastonj je ugibal Matija, kaj pomenita čudna zabava. Hkrati pa je prišumela njegova sestra z razpaljenim, ljuditim obrazom v sobico. Siroma odprte oči so ji blesketale v strašni jezi. Ako bi ga mogla prebosti s strupenim pogledom, bi bil Matajev Matija že med rajniki.

"Matija, to je pa že od sile, kar ti uganjaš!" je sikala. Prijela se je z obema rokama za senci, kakor bi jo hudo trgal tam. Sapa jö je silila tako, da je komaj govorila; solze so ji dušile glas. "Oh! Oh! Oh!"

"I, kaj pa je spet?" je ostrmel brat.

"Kaj ti je bilo treba klepetati o Eleonorini doti, o njenih laseh in zobe!" mu je očitala s hripavim glasom, lovila sapo in vsa razkačena trkala brata po nizkem čelu. "Ali imas kaj pameti ali nič? Odgnal si nam snubača! Oh! Nič več ga ne bo nazaj! Eleonora mi obsedi doma! Težko, da bi se oglasil še kdo! Stara Ribitschevka nas bo opravljala po vsem mestu! Oh! Oh! Da si tak tako neumen, zarobljen hribovec!"

"I, saj tega nisem nikoli trdil, da bi bil rojen za gosposko skunjjo!" se je zagovarjal brat. "Nikar me ne glej tako pisano! Kaj sem pa pregrešil takega? Ali nisem govoril resnice, kakršno sem zvedel od kuharice?"

"Od kuharice! Že prav!"

"Kaj bi me zatorej tako dajala! Saj jaz tudi nič ne opotikam tebi. Sama sitnost te je!"

"Dosti!" ga je ustavila. "Jutri zjutraj te spremi Emil na kolodvor, da odpotuješ domov. Pa glej, da se nikoli več ne prikažeš k meni v Ljubljano!"

Odšumela je in tako togotno zaloputila vrata za sabo, da jih je skoraj vrgla iz tečajev. Matiji se je zdelo vse to grozno za malo.

Stavbe - načrti - proračuni - firma

France Klajnsek

je preselil pisarno in sedaj uraduje
v ponedeljek, sredo in petek

od 16 do 19 ure v

*

Asunción 4602 — T. A. 50-0724

